

1 svega toga i: "I da bude jasno, biti spreman jedan dan, a ne biti spreman drugi
2 dan, to traži izvjesna objašnjenja koja Vijeće još nije dobilo".

3 I sudija Orije je nastavio: "Uopšteno govoreći, ta promjena stava
4 Tužilaštva je nešto što je možda trebalo biti objavljeno prije nego što je to
5 rečeno ovom Vijeću ovdje u sudnici".

6 Ja to dozvoljavam. Ali, ako dozvoljavate, ja bih Vam dao dodatna
7 objašnjenja u vezi s tim.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Pretpostavljam da to ima veze sa
9 teškoćama s kojima smo suočeni kada gledamo dokazne predmete na ekranu, tako da
10 Tužilaštvo mora da promijeni svoj pristup u vezi sa prezentacijom dokumenata.
11 Pošto sam razmišljao o tome šta je to moglo izazvati, to je ono što mi je palo
12 na pamet da bi to moglo biti kratko objašnjenje za to.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Da. Upravo to je objašnjenje. U
14 ponedjeljak ujutru, mi smo bili spremni da nastavimo sa svjedočenjem gospodina
15 Treanora i svi dokazni predmeti su bili u elektronskoj formi. Međutim, događaji
16 od prethodne sedmice - posebno kada je riječ o presretnutim razgovorima - doveli
17 su do toga da smo bili prilično zabrinuti i tražili smo rješenje koje bi moglo
18 omogućiti Raspravnom vijeću da ima na raspolaganju te dokazne predmete i da ih
19 analizira na najbolji mogući način. Tako da sam u petak kasno poslijepodne dao
20 uputstvo svom osoblju da sve dokazne predmete koji imaju veze sa presretnutim
21 razgovorima pripreme na drugi način, a to je drugi način od onoga koji smo imali
22 do sada kada je tekst išao prebrzo na ekranu, tako da sudije nisu mogli da prate

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i gubili su kontekst onoga što je rečeno. Tako da, kao što sam rekao, ja sam dao
2 uputstva svom osoblju da pripreme kopije na papiru svih presretnutih razgovora
3 koji će se prezentirati u sudnici.

4 Procjena koju smo mi imali u petak kada sam dao ta uputstva je da
5 gospodin Treanor neće svjedočiti do kraja ove sedmice, u petak ili možda naredne
6 sedmice. Tako da, kada sam ja dao ta uputstva kasno u petak, znao sam kada sam
7 čuo prijedlog gospodina Stewarta da moja uputstva koja su u procesu primjene neće
8 moći biti završena do ponedjeljka, kad smo mi čuli taj prijedlog. I, zbog toga
9 sam ja dao svoj odgovor sudijama da smo mi u procesu pripreme i organizovanja
10 dokaznih predmeta.

11 Zbog toga su se promijenile okolnosti, zbog toga sam ja dao taj komentar
12 uvažanim sudijama na taj način da nisam spreman.

13 Nakon prezentacije dokaza u ponedjeljak - kada smo se suočili sa čitavim
14 nizom problema prezentiranja dokaza na kompjuteru i kada to nije bilo dovoljno
15 vidljivo i kada smo morali da stavljamo dokazne predmete na grafoskop i da
16 pokazujemo paragraf po paragraf - ja sam već rekao, mi želimo da omogućimo
17 Vijeću da na najbolji mogući način primi i analizira naše dokazne predmete. Zato
18 sam ja u ponedjeljak dao uputstva svojim kolegama da sve dokazne predmete u vezi
19 sa gospodinom Treanorom pripreme na papiru, tako da je svaki od njih na
20 raspolaganju i Vijeću i zastupnicima i mislim da je to objašnjenje koje mogu da
21 Vam dâm.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pa, bolje objašnjenje nam uvijek
23 omogućava da bolje razumijemo situaciju. Hvala Vam.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Još tri manje stvari koje želim da kažem u
2 vezi sa dokaznim predmetom Tužilaštva 60.

3 To je ova karta, mala karta Glogove, koja je uzeta sa jedne veće karte u
4 promjeru 1:100.000, Vijeće je zatražilo da Vas obavijestim koliko je raspon na
5 ovoj karti. Sada mogu da Vam kažem: 1:71.428 centimetara.

6 Sljedeće pitanje o kojem Vas mogu obavijestiti je dokazni predmet
7 Tužilaštva 37, na kojem je bio određeni tekst na dnu tog dokaznog predmeta. I,
8 Vijeće je tražilo da putem Sekretarijata dostavimo materijal bez tog teksta i
9 želim da Vas obavijestim da smo to učinili.

10 I posljednje, svjedok Rašid Hasanović čije stanje nastavljamo da
11 pratimo. U suštini, situacija je sljedeća: gospodinu Hasanoviću su još uvijek
12 potrebni odgovarajući putni papiri da bi mogao da napusti Sjedinjene Američke
13 Države. On još nije dobio ta dokumenta. Mi i dalje pratimo tu situaciju i moj
14 prijedlog je - ja sam raspravljao o tome sa zastupnikom Odbrane - ali, moj
15 prijedlog je sljedeći: ako on ne dobije svoja putna dokumenta do kraja ove
16 sedmice - s obzirom da će se svjedočenje gospodina Treanora vjerovatno prenijeti
17 na sljedeću sedmicu - ja predlažem da za ovaj dio rasprave ispustimo gospodina
18 Hasanovića. Dakle, da ga ne pozivamo. Jer, ako on ne može da završi svoje
19 svjedočenje u komadu, onda bi to tražilo od njega da on dođe iz Sjedinjenih
20 Američkih Država da dijelom svjedoči i da poslije opet da se vrati iz
21 Sjedinjenih Američkih Država da završi to svjedočenje. I, mislim da se taj
22 trošak može i mora izbjeći. I, uz dozvolu Vijeća, ja bih bio spreman da

23

24

25

26

27

28

29

30

1 obavijestim Vijeće u ponedjeljak kakva je konačna situacija u vezi sa situacijom
2 gospodina Hasanovića. S obzirom da će gospodin Treanor u to vrijeme već
3 svjedočiti, moći ćemo napraviti bolju procjenu o tome da li gospodina Hasanovića
4 uopšte treba dovoditi u sudnicu.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li imamo ikakvo objašnjenje zašto ti
6 putni dokumenti nisu spremni? Obično se oni dobijaju od Vlade. Da li postoji
7 neki problem?

8 G. HARMON: [simultani prevod] Ja mogu da Vam kažem, jer ja shvatam
9 situaciju.

10 Sve je rezultat događaja nakon 11. septembra. Gospodinu Hasanoviću sada
11 u odjelu za unutarnju bezbjednost trebaju specijalni papiri, jer on nema
12 američki pasoš. Da bi mogao da napusti Sjedinjene Američke Države i da se vrati
13 u Sjedinjene Američke Države - s obzirom na njegov status u Sjedinjnim Američkim
14 Državama - on mora da dobije taj specijalni papir i vrlo ga je komplikovano
15 dobiti. Ja sam, kao i Vi, mislio da je to nešto što je lako riješiti, međutim,
16 nažalost nije. Ja insistiram na tome, nastavljam da insistiram na tome, ali to
17 je sve što mogu da kažem sudijama u vezi sa tom situacijom.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja to shvatam. I pošto je riječ o Vašem
19 svjedoku, Vi, naravno, uvijek naglasite šta god da je potrebno da se on dovede i

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

1 kad god Vam je potrebna pomoć Vijeća, mi smo spremni da vam je pružimo.

2 G. HARMON: [simultani prevod] Da. Hvala.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li Odbrana ima bilo kakvih napomena u
4 vezi sa ovim rasponom u odnosu na 1:71.248 ili nešto drugo?

5 G. STEWART: [simultani prevod] Ništa u ovom trenutku.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam. Gospodine Harmon, da
7 li je Tužilaštvo spremno da nastavi sa glavnim ispitivanjem gospodina Deronjića?

8 G. HARMON: [simultani prevod] Jesmo.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Hvala. Mogu li sada zamoliti
10 obezbjeđenje i poslužitelja da dovedu gospodina Deronjića u sudnicu.

11 [Svedok je ušao u sudnicu]

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobar dan, gospodine Deronjić. Izvolite
13 sjesti. Želio bih da Vas podsjetim da ste i dalje pod svečanom izjavom, koju ste
14 dali na početku Vašeg svjedočenja. I pretpostavljam da se još uvijek sjećate
15 mojih riječi koje sam izrekao tom prilikom.

16 Gospodine Harmon, izvolite, nastavite.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala.

18 SVEDOK: MIROSLAV DERONJIĆ [nastavak]

19 Unakrsno ispituje g. Harmon: [nastavak]

20 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

21 P: Dobar dan, gospodine Deronjić.

22 O: Dobar dan, gospodine Harmon.

23 P: Gospodine Deronjić, Vaše svjedočenje u ponedjeljak završeno je opisom
24
25
26
27
28
29
30

1 prisustvovanja sastanku na Palama kada ste Vi obavijestili različite ljude o
2 tome da je stanovništvo iz sela Glogova iseljeno, da je veliki dio sela Glogova
3 spaljen i da se operacije u opštini Bratunac i okolnim naseljima nastavljaju.
4 Gospodine Deronjić, nakon što ste podnijeli taj izvještaj i u vrijeme kada ste
5 ga podnijeli, da li Vas je gospodin Karadžić kritikovao zbog akcija koje ste Vi
6 opisali da su poduzete?

7 O: Ne. Nije me kritikovao zbog toga.

8 P: Da li Vas je kritikovao gospodin Ostojić?

9 O: Ne. Nije me ni on kritikovao.

10 P: Da li Vas je kritikovao gospodin Mladić?

11 O: Ne.

12 P: Pored gospodina Đerića, o kojem ćete govoriti za par trenutaka, da li
13 Vas je iko drugi kritikovao, bilo iz Glavnog odbora SDS-a ili iz Vlade bosanskih
14 Srba zbog akcija koje su preduzete u odnosu na Glogovu i druga muslimanska
15 naselja u opštini Bratunac?

16 O: Ne, ali bih dodao jedan mali dodatak, ako dozvolite.

17 P: Izvolite.

18 O: Nisam bio u prilici do 1993. godine da se više srećem sa tim ljudima
19 zbog ratnih događaja u Bratuncu. A 1992., praktično u ljeto sam prvi put otišao
20 ponovo na Pale, a u Vladu nisam išao... ne sjećam se uopšte u tom periodu, tako da
21 nije ni postojala mogućnost da me neko kritikuje zbog toga. Jedino što sam izneo
22 te događaje predstavniku Vlade koji je došao u Bratunac i formirao ratno

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Predsjedništvo, odnosno Vladino povjereništvo ili kako se to zvalo. I njemu sam
2 iznio šta se dogodilo u Glogovoj i u o...ostalim operacijama u Bratuncu. Nije ni
3 on... mada je zapisao to, ali nije ništa rekao u smislu kritike.

4 P: Možete li nam identifikovati tu osobu?

5 O: Radilo se o gospodinu Đokanoviću. On je bio poslanik u Skupštini... u
6 zajedničkoj Skupštini i predsjednik jedne male stranke u predratnom periodu koja
7 se zvala Federalistička stranka.

8 P: Koje je bilo njegovo ime, ako se sjećate imena?

9 O: U ovom trenutku ne mogu, ali vjerovatno ću se sjetiti. Znam čovjeka
10 i...

11 P: Nakon što ste otišli sa tog konkretnog sastanka koji ste nam opisali,
12 kuda ste otišli?

13 O: Nakon tog sastanka otišao sam u Vladu kod gospodina Đerića,
14 predsjednika Vlade Republike Srpske.

15 P: Da bi meni bilo jasno, možete li nam reći da li je on bio predsjednik
16 Republike Srpske ili je bio premijer, predsjednik Vlade Republike Srpske?

17 O: On je... on je bio premijer, odnosno predsjednik Vlade Republike
18 Srpske.

19 P: Zašto ste otišli kod njega?

20 O: Želio sam i gospodinu Đeriću da kažem šta se dogodilo, jer ovaj
21 sastanak, u a... prethodni na kome sam bio prisutan, je bio više jedna vrsta
22 referisanja. Nisam čuo, izuzev onoga što sam rekao, neki ozbiljniji komentar o
23 svemu. Želio sam da predsednika Vlade upoznam sa onim što se dogodilo u
24 Bratuncu. Otišao sam kod njega i ispričao sam mu sličnu verziju, odnosno istu
25 onu koju sam izneo na prethodnom sastanku želeći da čujem šta on kaže o svemu

26

27

28

29

30

1 tome.

2 P: Šta ste konkretno rekli gospodinu Đeriću?

3 O: Pa, rekô sam mu da smo preduzeli jednu akciju u kojoj je učestvovala
4 vojska... Jugoslovenska narodna armija, Teritorijalna odbrana i policija, da smo u
5 toj akciji prisilno premjestili stanovništvo Glogove na teritoriju pod kontrolom
6 Muslimana, odnosno, konkretno u Kladanj. Rekao sam mu da je epilog i... i... ovaj,
7 da je posledica svega toga a... da je selo u ogromnoj meri zapaljeno i da je bilo
8 mnogo ruševina i paljenje /sic/. I pošto nisam u tom trenutku znao da je bilo
9 ubijanja, nisam mu to mogao ni prenijeti, ali sam ove stvari izneo onako kako su
10 se dogodile.

11 O: Kakva je bila reakcija gospodina Đerića na Vašu priču?

12 O: Ja ću samo kratko reći, opisaću reakciju jer se ne sećam konverzacije
13 detaljno. On je bio veoma ljut. Bio je uznemiren i ljut i ljutito je pitao "Ko
14 je to naredio? Zašto je to tako urađeno?". Ja sam mu objasnio da sam ja naredio
15 i da smo to uradili, i da sam informisao na tom sastanku koji je prethodio ovom
16 susretu i Đerić je svakako bio... zapisao je nešto, ovaj, od toga. Bio je veoma
17 ljut.

18 P: Gospodine Deronjić, kako Vi objašnjavate različite reakcije gospodina
19 Đerića koji je bio ljut i gospodina Mladića, gospodina Karadžića i gospodina
20 Ostojića i ostalih predstavnika, koji su Vam aplaudirali za to što ste
21 ispričali? Kako objašnjavate tu razliku?

22 O: Ja imam svoje objašnjenje i mogu ga dati. Nastojaću da budem što je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 moguće kraći. Ja sam i do sada u nekim svojim svedočenjima tvrdio da za planove
2 te vrste u kojima se ma... podrazumijeva učešće dobrovoljaca a... po... a... pomjeranje
3 stanovništva iz određenih prostora, prisilno preseljenje itd., da za te planove
4 nije znalo o... ukupno rukovodstvo e... Republike Srpske. Kad to kažem, onda sigurno
5 mislim na bar dvojicu ljudi s kojim sam razgovarao u kasnijem periodu. Sa
6 gospodinom Đerićem sam se sreo u ljeto 1992. godine u Zvorniku na jednom
7 sastanku na kome su bili prisutni regionalni a... a... činovnici SDS-a i opština. I
8 tu sam a... mogao da se osvjedočim da gospodin Đerić nije upoznat da detaljima
9 koja s... a... razvoja rata u toj prvoj fazi u istočnom dijelu Bosne i Hercegovine i
10 da je to podrobno ispitivao, zapisivao je neke stvari i izlagao je svoje veliko
11 neslaganje sa onim što se tu dogodilo. To je najkraće /sic/ verzija toga. A imao
12 sam priliku da dva puta, čini mi se ili tri puta, o tome razgovaram i sa
13 predsjednikom Koljevićem. Jednom u... u... ovaj, 1993. godini u Milićima. Koljević
14 je moj profesor sa fakulteta -poznajemo se i lično - i tom prilikom je i on bio
15 veoma iznenađen kako se sve to dogodilo u istočnoj Bosni.

16 I z... čak mi je zakazao jedan sastanak kad sam kasnije otišao na Pale kod
17 njega u kabinet i o tome smo malo šire pričali. I on je takođe izneo
18 ko...konstataciju da nije bio upoznat sa tom vrstom a... a... tih akcija koje su se
19 dešavale u istočnoj Bosni, i ja sam mu iznio da je to, po mom mišljenju, plan,
20 da je neko iza toga stajao oko dolaska dobrovoljaca. Precizno sam mu sve to
21 objasnio. Jednom smo se čak sastali i u Malom Zvorniku, na njegovom povratku iz
22 Beograda, i o tome smo kratko razgovarali u kući jednog privatnika u Malom
23 Zvorniku. Pozvao me on da dođem, da malo razgovaramo o tim stvarima. Shvatio sam
24 da i on nije znao za te planove.

25

26

27

28

29

30

1 P: Dozvolite da Vas pitam sljedeće: nakon što je završen taj sastanak sa
2 gospodinom Đerićem, da li ste se vratili u Bratunac?

3 O: Da.

4 P: Kuda ste otišli?

5 O: Pa, sad ne mogu zaista da se sjetim tačno gde sam otišao.

6 P: Da li ste bili obavješteni o situaciji sa muslimanskim zatočenicima u
7 školi Vuk Karadžić?

8 O: Ja t... a... Vi mene pitate na povratku iz... sa ovog sastanka 11-og, iz
9 Sarajeva... iz Pala? Ja sam pogrešno razumio.

10 P: Da. To je tačno.

11 O: Oprostite, samo malo izvinjenje. Ja sam shvatio da pitate na povratku
12 iz Zvornika na sastanku sa Đerićem.

13 Da. Ja sam na povratku iz Pala vratio se u Bratunac i bio sam
14 obaviješten sutradan, pošto sam došao kasno uveče taj... tu noć, a... sutradan sam
15 obaviješten da su ljudi koji su odvojeni na stadionu zatvoreni u jedan objekat
16 koji se zvao - napušteni objekat, neka vrste radionice - koji je poznat pod
17 nazivom "hangar" tako s... vidim da se vodi u raznim dokumentima.

18 P: Šta ste uradili kada ste dobili tu informaciju?

19 O: Mi smo povodom tog događaja držali dvije-tri sjednice kontinuirano iz
20 dana u dan, kako su se događaji razvijali. Prvo smo pokušali dan-dva da pojačamo
21 kontrolu, pošto smo dobili informacije da se ljudi izvode iz tog hangara i da
22 ima informacija da su neki i prvog dana bili ubijeni. Pored toga, govorilo se da
23 su neki ljudi pretučeni, unutra u samom hangaru, i to veoma teško pretučeni. Mi
24

25

26

27

28

29

30

1 smo razgovarali sa vojnom policijom, i ja imam i jedan sastanak koji sam održao
2 sa komandrom te vojne policije. Tražili smo da se po svaku cijenu to obezbjedi
3 što je moguće više i da se zabrani ulazak bilo kome. Reljića u to doba, tih
4 dana, već nismo vidjeli iako smo ga tražili i imali smo i razlog za to jer smo
5 kasnije doneli odluku o njegovom protjerivanju, zbog niza nekih stvari koje smo
6 saznali i zbog nekih kriminalnih radnji koje je radio u tom periodu. A, zatim
7 smo tražili da... od naše policije da se to pojača. Pokušavali smo dan-dva da
8 pojačamo kontrolu ne znajući šta zaista dalje treba uraditi sa tim ljudima.

9 Kada smo shvatili da Reljić a... n... je s... gotovo uopšte nije prisutan u
10 Bratuncu, da je briga oko tih ljudi jednostavno na nama, kada smo shvatili da
11 je... se ubistva nastavljaju, donijeli s... a... na jednoj sjednici a... - neposredno
12 nakon ovoga o čemu govorim - donijeli smo odluku o puštanju tih ljudi. Izvršili
13 smo popis i tajno, noću oko 2 sata pustili smo te ljude, odnosno odvezli smo ih...

14 G. HARMON: [simultani prevod] Dozvolite da Vas ovde prekinem na
15 trenutak.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, prevodilac je rekao na
17 stranici 12 da se nije moglo čuti ime.

18 Gospodine Deronjiću, nakon sastanka sa komandantom, Vi ste tražili da se
19 tom situacijom pozabave što je moguće prije. Zabranjen je ulazak. Zatim, čini se
20 da ste spomenuli ime. Toga dana, iako ste ga tražili, možete li da ponovite ime
21 osobe koju niste vidjeli a koju ste tražili?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Govorio sam o dva čovjeka, da bude jasno prevodiocu. S...
2 razgovarao sam sa ko...komandrom vojne policije, on se zove Savo Babić, a
3 komandanta vojne jedinice, gospodina Reljića, nisam mogao da nađem taj dan u
4 Bratuncu.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Izvolite nastaviti.

6 G. HARMON: [simultani prevod]

7 P: Gospodine Deronjiću, kakve ste informacije dobili o tome ko je ubijao
8 te zatočenike?

9 O: Informacije sam dobio i od vojne policije i od civilne policije da
10 unutra ulaze dobrovoljci i neka lica a... iz Srebrenice. Tu prije svega mislim da
11 gospodina Zekić Drago, otac pokojnog Gorana Zekića, koji je izvodio ljude i
12 odvodio ih negdje. Rečeno mi je da on to radi u smislu provjere istrage oko
13 ubistva njegovog sina. Međutim, veliki broj tih ljudi nije se vraćao i
14 pretpostavka je bila da su ti ljudi negde ubijeni.

15 A takođe, moram reći da su mi govorili da ima i lokalnih ljudi koji su
16 se priključili tim dobrovoljcima i da su takođe ulazili u hangar.

17 P: Da li ste dobili bilo kakve informacije u vezi sa time koliko je
18 ubijeno zatočenika?

19 O: Moje informacije u tom periodu, znači govorim tih dana, imao sam
20 informacije da je dosta ljudi izvedeno, ali niko nije znao precizno koliko tih
21 dana i da su ubijeni. Rečeno mi je da j... a... negde oko 13-og, čini mi se, da je
22 jedna grupa a... i...odvedena na Drinu i da su pobijeni i otišao sam da to vidim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 lično i vidio sam, zaista, nekoliko leševa u vodi. Ne mogu se sjetiti tačno
2 koliko je tu ubijeno, ali vidio sam tri-četiri leša u vodi, ovaj, na Drini. A
3 kasnije, kada su ti ljudi sahranjeni, kada smo obavili sve radnje oko toga, ja
4 sam imao informacije različite o broju ubijenih ljudi, ali u opštini postoji
5 sigurno spisak koliko je ljudi identifikovano i sahranjeno tu.

6 Različite su mi informacije bile, tako da se bojim da ne napravim
7 grešku, ali imao sam informaciju u jednom trenutku da ih je oko 100 ubijeno.
8 Kasnije sam imao informaciju da se taj broj kreće oko 50-60 ljudi.

9 P: Ljudi koji su bili zatočeni u hangaru bili su civili Muslimani koji
10 su bili uklonjeni iz muslimanskih naselja. Je li to tačno?

11 O: Da, to je tačno.

12 P: Rekli ste da ste pripremili spisak.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Zamoliću da nam se predoči sljedeći
14 dokazni predmet i da se pokaže gospodinu Deronjiću, a da se kopije dostave
15 sudijama.

16 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] To je dokazni predmet broj P61.

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Deronjiću, posvetite minut pažnje ovome dokumentu, dokument
19 Tužilaštva broj 61 koji se nalazi pred Vama.

20 O: Da.

21 P: Da li prepoznajete taj dokazni predmet gospodine Deronjić?

22 O: Da, gospodine Harmon. Ovo je popis lica, ljudi koje smo tu noć iz
23
24
25
26
27
28
29
30

1 hangara odvezli na Pale i predali ih na Pale izvesnom Marinkoviću.

2 P: Da bismo sve prisutne orijentisali u vezi sa ovim dokaznim predmetom,
3 sa desne strane, u desnom stupcu pod naslovom "Stanovnici" rečeno je odakle su
4 ovi ljudi bili. Je li to tačno?

5 O: Da.

6 P: Na ovom dokaznom predmetu vidi se da je na mnogo mjesta uneseno
7 "Suha" i druge lokacije iz Bratunca. Gospodine Deronjiću, nakon što ste sačinili
8 ovaj spisak, šta ste onda uradili?

9 O: Mi smo uveče, tu noć nakon te odluke koju smo doneli, u 2 sata noću
10 te ljude, uz pratnju vojne i civilne policije sa ljudima koje smo zadužili kao
11 komandire tih jedinica da vode računa o njima, poslali ih da ih transportuju i
12 predaju na Palama gore nekome iz rukovodstva civilnog i vojnog Republike Srpske.

13 P: Ranije ste rekli da su Pale bila prestolnica Republike Srpske. Da li
14 je to bila lokacija gde su gospodin Karadžić i gospodin Krajišnik imali svoje
15 kancelarije?

16 O: Da.

17 P: U pogledu civila Muslimana iz Glogova, Vi ste u svjedočenju opisali
18 da su oni stavljeni na razna prevozna sredstva i prebačeni u Kladanj, a to je
19 bila teritorija koju su držali bosanski Muslimani. Moje pitanje će biti
20 sljedeće, gospodine Deronjiću: zašto nije ovih 400 zatočenika stavljeno na
21 autobus i upućeno u Kladanj? Zašto su bili upućeni na Pale?

22 O: Ja ću odgovoriti na to pitanje. A... a... imao sam jedan jak razlog,
23 lični razlog zašto sam tako uradio. Ja sam u početku, pri dolasku tih

24

25

26

27

28

29

30

1 dobrovoljaca u Bratunac, preduzeo niz mjera i nekakvih akcija da se njihovo
2 djelovanje onemogući ili svede na razumnu mjeru. Međutim, u tome zbog niza
3 okolnosti, nismo uspjeli u potpunosti. Smatrao sam, iako sam naredio akciju na
4 Glogovu, iako sam u njoj učestvovao na način na koji sam to opisao, ja sam
5 pristao na određene stvari koje sam uradio, ali nikada nisam pristao na to, niti
6 sam kada naredio ili poželio da se ljudi ubijaju. Na tu posledicu, zaista nikad
7 u... ni u tom periodu ni u ratu nisam pristao. Naravno, govorim o ljudima koji bi
8 bezrazložno bili ubijeni, ne u borbi, već govorim o civilima. Iz niza okolnosti
9 koje su se desile u Bratuncu i jednog utiska da je ta politika donijela porazne
10 rezultate i po Bratunac, odlučio sam, veoma bijesan, da te ljude pošaljem
11 direktno na Pale želeći da kažem "Izvolite, to je Vaša politika, imate sad
12 rezultat toga. Izvolite, Vi razmišljajte šta ćete sa tim ljudima, ja ne mogu
13 donijeti neku pravilnu odluku." Prepustio sam to njima i... da oni rešavaju to.

14 P: Kakva je bila reakcija, barem koliko Vi znate, u pogledu dolaska ovih
15 400 ljudi koji su bili etnički očišćeni sa teritorije opštine Bratunac?

16 O: Reakcija je bila burna, nisu prvo hteli da ih prime gore. Svi su se
17 pravili - ono što sam ja i pretpostavljao da će biti - da to... odgovornost za to
18 treba da snosi neko drugi, da oni ne znaju šta će sa tim ljudima, tako da su
19 pregovori trajali dan-dva. Ja sam bio na vezi sa ovim komandirima i rekao sam im
20 da ne vraćaju te ljude u Bratunac i po cijenu da ih jednostavno puste, samo
21 ispuste iz autobusa i ostave na Palama i da se vrate kući.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada kažete "pregovori", sa kime pregovori?

2 O: Pa, j... a... pregovarali su, znači komandiri, ti, policije vojne i
3 civilne i gospodin Josipović je iz policije bio zadužen, civilne, da pazi na te
4 ljude, a gospodin Babić ispred vojne policije. I oni su gore razgovarali sa
5 licima iz vojske i iz policije. Ja ne znam te ljude, nisam ih ni kasnije
6 upoznao, ni ovoga Marinkovića koji je potpisao ovaj dokument kad je primio te
7 ljude.

8 P: Da li je bilo neke reakcije na strani rukovodstva bosanskih Srba u
9 pogledu dolaska 400 muslimanskih zatočenika koji su bili očišćeni iz Bratunca?

10 O: Ja ne znam u tom trenutku da li je... da li je direktno neko iz
11 rukovodstva oko toga intervenisao, ali ja sam jednom u toku rata imao priliku da
12 mi je, ne sjećam se tačno ko od tih ljudi, prigovorio zašto sam poslao te ljude
13 gore. Ja sam rekao: "To je Vaš problem, ja nisam naredio ni da se zatvore."
14 Prema tome, to je bilo neko moje objašnjenje.

15 P: A ko je bio taj ko Vas je ukorio?

16 O: Pa, ja mislim da je b... ne mislim već... to je bio Karadžić u jednom
17 razgovoru, običnom razgovoru, mi je pomenuo i to.

18 O: A, šta se desilo sa tih 400 zatočenika Muslimana?

19 O: Koliko ja znam, a iz informacije koju sam dobio, također, čini mi se,
20 kažem opet čini mi se jer teško mi je da sve to sad, ovaj, se detaljno sjetim da
21 su razmijenjeni za neke ljude u opštini Ilijaš ili za... oprostite, za neke Srbe
22 iz opštine Ilijaš, al' ne znam tačno u kom periodu i kako.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Drugim riječima, oni se nisu vratili u opštinu Bratunac?

2 O: Ne.

3 P: Da li je to tačno da se nisu vratili u opštinu Bratunac?

4 O: Da, to je tačno.

5 P: U nekom trenutku, gospodine Deronjić, u vezi s onim ljudima koji su
6 bili ubijeni u hangaru, da li se u Bratuncu pojavio doktor Stanković?

7 O: Da. To je tačno ako mislite na gospodina Stankovića vojnog patologa
8 iz Beograda. On je došao u Bratunac na poziv Kriznog štaba.

9 P: Kažite, ukratko sudijama, šta ste Vi učinili?

10 O: Nakon o...odvoženja ovih ljudi u Pale, mi smo preduzeli niz radnji.
11 Doneli smo odluku, prvo o protjerivanju svih dobrovoljaca iz opštine Bratunac,
12 zatim smo pozvali nekoga iz vojske iz Jugoslavije, iz Jugoslovenske narodne
13 armije da dođe da se pregledaju ti ubijeni ljudi. I došao je gospodin Stanković
14 s... h... ja mu... Zoran Stanković, tako se, mislim, zove. Danas je on načelnik
15 Vojno-medicinske akademije u Beogradu, inače poznati patolog. I u pratnji sa
16 jednim oficirom - ja ne znam njegovo ime, nisam zapamtio - oni su pregledali sve
17 te leševe, izvršili su identifikaciju, zatim smo razgovarali sa njim o načinu
18 sahranjivanja tih ljudi. Oni su upakovani u one najlonske vreće, obilježeni
19 brojevima, identifikovan svaki leš i sahranjeni su jedni pored drugih na jednoj
20 lokaciji koju smo odredili i sahranili smo ih javno. Čak smo bili naručili, ja
21 sam to pominjao, i ove spomenike nadgrobne muslimanske, ali nismo smjeli da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 postavimo te spomenike zbog reakcije ljudi, tako da su ostali i danas ti
2 spomenici u Bratuncu.

3 To je bilo najkraće, i nakon toga smo donijeli odluku i protjerali smo
4 gospodina Reljića. A, on je, saznajući za tu odluku praktično pobjegao sam.
5 Odvezao je neko auto i niz nekih stvari je prisvojio u Bratuncu i otišao je iz
6 Bratunca.

7 P: A ta tijela, koja su bila sahranjena, da li su ona ostala na toj
8 istoj lokaciji?

9 O: Ne. Tih tijela više tamo... tamo nisu više ta tijela.

10 P: Šta se desilo sa tim tijelima?

11 O: Ta tijela su uklonjena - ja ne znam ni ko, ni kad. Znam da je dolazio
12 jedan čovjek, da se interesovao 1994. godine za ta tijela, i ja sam mu objasnio
13 situaciju da smo ih javno sahranili, da smo ih s... a... uz, ovaj, evidenciju i
14 identifikaciju sahranili i da nema nikakve potrebe da se ta tijela diraju sa tog
15 mjesta. Kasnije su ti ljudi, koliko ja znam, nisu više tu, ali ja zaista ne znam
16 kad i ko je - mogu samo iznijeti neku pretpostavku - uklonio ta tijela.

17 P: Dozvolite da Vas ovo pitam, gospodine Deronjiću: ko je bio taj čovjek
18 koji je došao a sa kojim ste razgovarali o tijelima?

19 O: To je bio general Subotić.

20 P: Da li Vam je rekao zašto je u Bratuncu?

21 O: Da. On je rekao da ga interesuju grobnice u Bratuncu, da ima
22 izvještaj da ima tih grobnica u Bratuncu i pitao me da li je to istina i šta ja
23 znam o tome. I ja sam mu rekao da jedinu grobnicu za koju ja znam to je ta

24

25

26

27

28

29

30

1 grobnica i da ona nije nikakva tajna grobnica. I objasnio sam mu sve i odveo ga
2 na mjesto i pokazao mu - pošto se nalazi pored same ceste i u blizini naselja to
3 mjesto - rekao sam "Evo, mi smo ih ovdje sahranili" i objasnio sam mu na koji
4 način smo ih sahranili.

5 P: Mnogo Vam hvala, gospodine Deronjiću. Imam još samo nekoliko pitanja
6 i želio bih da raščistim neke dijelove transkripta, uz vašu pomoć, gospodine
7 Deronjiću. Nažalost, časni Sude, ja nemam službeni transkript, imam samo
8 *Livenote* i mogu da citiram ili da kasnije izvedem citate u korigovanoj verziji.
9 Ali, mogu da citiram odgovor gospodina Deronjića kako bih razjasnio i kako bi
10 zapisnik bio jasan.

11 Gospodine Deronjiću, 16. februara Vi ste dali sljedeći odgovor u
12 *Livenote*-u, časni Sude, na stranici 42 za taj datum. Želim da ispravim nešto što
13 se nalazi u redku 24. Dozvolite da pročitam odgovor, gospodine Deronjiću, a
14 zatim pitanje koje sam Vam postavio. Vi ste odgovorili u odgovoru na pitanje
15 koje sam Vam postavio: "A sada, nakon što je prva grupa dobrovoljaca bila
16 ubijena od strane snaga Nasera Orića, šta se onda desilo?" Vaš odgovor je bio:
17 "Desile su se dvije stvari. Dvije stvari koje bi bile od nekog značaja za
18 daljnji razvoj događaja. Jedinica JNA je stigla u područje. Tu jedinicu nikada
19 prije nisam vidio, niti sam imao nekih saznanja u tom periodu u pogledu
20 identiteta te jedinice. Ali, to je bila oklopna jedinica koja se sastojala od
21 nekih 20 vojnika i nekih pet-šest naoružanih vozila. Kapetan Suljić", tako piše
22 u mome zapisniku, "bio je njihov vođa." Da li je to tačno ime za lidera te
23 konkretne grupe?

24 O: Ne. Ne znam kako je došlo do greške, kapetan Reljić je tačno ime
25
26
27
28
29
30

1 komandanta te grupe.

2 P: Pogledajmo sada drugi dio transkripta, kako bismo ga ispravili, na
3 stranici 89 *Livenote*-a. Ispravka za koju ću zatražiti pažnju svjedoka se nalazi
4 u redku 10. Odgovor, gospodine Deronjiću, pročitacu njegov dio. On počinje u
5 redku 5: "Ja sam rekao da dan prije 9. maja mi smo izvršili prisilno
6 prebacivanje stanovništva iz Glogove. Selo je zapaljeno. Veći dio sela je
7 zapaljen, a svi stanovnici sela, koji su se tu zadesili kada smo mi došli, bili
8 su evakuisani u pravcu Kladova." Da li je to pravac u kojem su oni prebačeni?

9 O: Ne. Greška je, radi se o Kladnju. Kladanj u nominativu je naziv
10 opštine su... u... susjedne Vlasenici.

11 P: Najzad, gospodine Deronjiću, skrenuću Vašu pažnju na odgovore koje
12 ste dali u vezi sa sastankom koji se odvijao u hotelu Fontana sa gospodinom
13 Zekićem 5. maja. Pozivam Vas da pogledate stranicu 60 i pročitacu dio Vašeg
14 odgovora koji počinje u redku 12, a završava se u redku 16: "Htio sam da znam
15 pod čijim naređenjima su oni djelovali. On je rekao jednu rečenicu koje se
16 sjećam do danas: 'da je to sve bilo u skladu sa jednim dogovorom i da je dolazak
17 vojnika u Bratunac bio na osnovu sporazuma između rukovodstva Srbije i
18 Rukovodstva Republike Srpske'".

19 Gospodine Deronjiću, to je bio Vaš odgovor. Kasnije u svom svjedočenju
20 na stranici 66, redak 19 do 24, postavljeno Vam je pitanje, postavio ga je
21 sudija Orić. Njegovo pitanje je bilo sljedeće: "Da li je ste na osnovu njegovih
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 riječi znali na šta misli ili ste pretpostavili na šta je on mislio, ili je to
2 bilo na osnovu vanjskih saznanja koje ste dobili iz vana, mimo tog razgovora?"

3 Vaš odgovor, kao što je prevedeno: "On je rekao - ne mogu da citiram
4 tačno njegove riječi - ali je rekao da je postojao sporazum između najviših
5 organa Republike Srpske i organa u Srbiji u pogledu operacijâ koje su provođene
6 u tom području. Na osnovu toga mogao sam da pretpostavim da je mislio na najviše
7 organe, očigledno nije mislio na organe nižeg nivoa. Ja sam lično bio organ
8 nižeg nivoa."

9 Dakle, gospodine Deronjiću, molim da se usredsredite na termin "organi"
10 jer to može da izazove neku zabunu. Šta ste podrazumijevali pod terminom organ u
11 ovome odgovoru koji sam Vam upravo pročitao?

12 O: Pominjem, čini mi se, više puta to "organ". Mislim na najviše rukov...
13 vi... mislim na neki državni organ, znači, ili Predsedništvo ili Vladu ili vojni
14 neki organ. A kad sam ovo rekao "lokalni nivo, organ lokalnog nivoa", mislio sam
15 na Krizni štab, recimo. To je u tom trenutku bio o...organ vlasti lokalnog nivoa.

16 P: Dobro.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Ovim se završava moje glavno ispitivanje,
18 časni Sude. Gospodine Deronjiću, mnogo Vam hvala.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Harmon, ovim ste završili
20 glavno ispitivanje.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Da, časni Sude.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vam postaviti pitanje u vezi sa
23 dokaznim predmetom P61 koji je upravo predočen svjedoku? Vi ste Vijeću, a

24

25

26

27

28

29

30

1 zaključujem i Odbrani, obezbjedili primjerak dokumenta, ne samo P61 nego i
2 P61.1, barem mislim da je to broj, to je prevod na engleski jezik. Ali imam
3 nekih problema u vezi sa time. Ako pogledam Vaš spisak dokaznih predmeta,
4 posljednji dokazni predmet je spisak 401 koji sadrži imena 401 Muslimana. Što se
5 tiče datuma dokumenta, Vi iznosite 17. maj 1992. godine, i čini se da ga Vi
6 spominjete kao dokument Tužioca sa referentnim brojem 34031A. Čini se da prevod
7 ima isti broj ali sa "B" umjesto "A". A u prevodu - ne na naslovnici, nego na
8 prvoj stranici koja ide iza naslovne stranice, to nije formular, nego puna
9 stranica - na dnu stranice se kaže: "Pale, 14. maj 1992. godine". Istovremeno,
10 Vi navodite 17. maj kao datum dokumenta na spisku. Mogu da pretpostavim da
11 zabuna proizilazi sa originala koji daje brojku koja može da se pročita i kao 4
12 i kao 7.

13 G. HARMON: [simultani prevod] Vidim zabunu, časni Sude. Vidim da se ova
14 brojka sa originala može prevesti ili kao 4 ili kao 7, to je izvor zabune.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ali, Vi ste riješili problem kao 7,
16 a u drugom trenutku su to prevodioci razriješili prevodeći ga kao 4.

17 G. HARMON: [simultani prevod] Nisam siguran šta bih mogao da uradim u
18 vezi sa tumačenjem ovoga broja, što je mnogo zbunjujuće.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možda da skrenem Vašu pažnju na
20 sljedeće: čini se da datum koji nije jasan, da je napisan u rukopisu, a osobito
21 riječ "Pale" na istoj naslovnoj stranici istoga dokumenta. Ja nisam stručnjak za
22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to, ali čini se da rukopis ima vidnu sličnost na naslovnoj stranici i na prvoj
2 stranici. Iznenaduje me što na naslovnoj stranici nalazim broj 4, što
3 predstavlja priličnu razliku u odnosu na brojku o kojoj upravo razgovaramo.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Slažem se, časni Sude. Ali, na trećoj
5 stranici ne vidim tu crtu koja bi označava 7, mislim da je to uobičajeno u
6 Evropi. Ne mogu da razrešim ovaj problem, nemam način da ga razrešim.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da odmah budemo jasni, ovo bi moglo da
8 proizvede zabunu. Kasnije ćemo vidjeti koliko je to važno ili ne. Ako biste
9 mogli da razriješite ovo na jedan ili drugi način, ili ako svjedok može da nam
10 kaže nešto o tome.

11 G. HARMON: [simultani prevod] Mogu da ovaj dokazni predmet predočim
12 svjedoku i da ga upitam.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, svakako. Vi ste mu dali neke
14 smjernice i ja ne znam koja bi bila osnova za njegovo tumačenje. Ako zna tačne
15 datume, tim bolje. Ali, ako nema nikakvih saznanja, /prevod engleskog
16 transkripta: "radije ne bih tražio njegovo mišljenje u vezi sa ovim."/

17 G. HARMON: [simultani prevod]

18 P: Da li imate pred sobom, gospodine Deronjiću, dokazni predmet
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Tužilaštva 61?

2 O: Evo, sada ću dobiti.

3 P: Gospodine Deronjić, dozvolite da skrenem Vašu pažnju na treću
4 stranicu na kojoj se nalazi potpis na dnu stranice. I, u posljednjem redu piše
5 "Pale" i datum. Da li Vi znate kada je napravljen ovaj konkretni dokument? Ako
6 znate, molim Vas, recite nam. Ako ne znate, nemojte ni odgovoriti na pitanje.

7 O: Ja sa velikom sigurnošću mogu reći kad je napravljen, s tim što neću
8 reći da je to 100%.

9 G. HARMON: [simultani prevod] Mogu li pozvati svjedoka da odgovori na to
10 pitanje, časni Sude?

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ne samo da dâ odgovor na pitanje,
12 već i da nam kaže na osnovu čega je došao do tog zaključka.

13 G. HARMON: [simultani prevod]

14 P: Gospodine Deronjić, možete nam dati odgovor, a onda nam, molim Vas,
15 recite i koja je osnova Vašeg odgovora?

16 O: Mi smo odluku u puštanju ovih ljudi donijeli sa 13-og na 14. uveče.
17 Mislim da nema nikakve šanse da su ti ljudi stigli i da su bili predati 14-og,
18 pošto sam već i tvrdio da... da je bilo razgovora i da su ti ljudi zadržani dan-
19 dva gore, mislim da je dokument napravljen 17-og.

20 P: Hvala, gospodine Deronjić.

21 G. HARMON: [simultani prevod] Još jednom, časni Sude, ja sam završio sa
22 ovim ispitivanjem.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Harmon.

24 Gospodine Stewart, da li je Odbrana spremna za unakrsno ispitivanje?

25 G. STEWART: [simultani prevod] Da.

26 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Počnite sa unakrsnim ispitivanjem

27

28

29

30

1 svedoka i imajte na umu da bismo željeli da napravimo pauzu otprilike u 15.45h.
2 Izvolite, nastavite.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala.

4 Unakrsno ispituje g. Stewart:

5 [Branilac ispituje putem prevodioca]

6 P: Gospodine Deronjić, u ranijem dijelu Vašeg svjedočenja u ovom
7 predmetu - izvinjavam se, samo trenutak - rekli ste da ste imali mogućnost da se
8 sastanete i razgovarate sa rukovodstvom SDS-a i to i na lokalnom opštinskom
9 nivou i na regionalnom nivou i na republičkom nivou o politici SDS-a i Vlade. I,
10 rekli ste da ste imali tu mogućnost od trenutka kada ste postali član SDS-a i
11 preuzeli svoje prve dužnosti. Da li se sjećate da ste to rekli? Da li je ovo
12 dovoljno da se uvjerite da je to dio vašeg svjedočenja? Klimate glavom, možda bi
13 bolje bilo da nam nešto kažete u mikrofon, tako da to može ući u zapisnik.

14 O: Ja se izvinjavam. Čekam dok završe prevod pa to je... pošto na... iza Vas
15 kasnije ide još prevod.

16 P: Ja se izvinjavam.

17 O: Zamolio bih Vas iz... i izvinuo bih Vam se, samo ako možete prethodno
18 da mi pres... da mi se predstavite, da kažete ime, pošto ne znam... da bih mogao da
19 Vas oslovljavam imenom.

20 P: Naravno. Ja sam Nicholas Stewart i ja mislim da mi se možete obraćati
21 sa gospodine Stewart, ako je to u redu. Meni je to sasvim u redu ako Vama
22 odgovara.

23 O: Da. Hvala Vam puno.

24 Gospodine Stewart, ja se sjećam ovoga što sam rekao i ostajem pri tom
25
26
27
28
29
30

1 stavu da sam imao priliku u toku tih godina da se susrećem sa svim ovim ljudima.

2 P: Ali da li je tačno da - barem prvih godina, recimo četiri ili pet
3 godina od 1990. pa nadalje - nikada niste imali mogućnost da lično raspravljate
4 sa gospodinom Krajišnikom o takvim pitanjima?

5 O: To je tačno. Vaša konstatacija da nisam imao priliku lično da
6 kontaktiram predsjednika Krajišnika u tom periodu je tačna.

7 P: I ustvari, samo da bismo pojasnili dio Vašeg svjedočenja. Vama je
8 postavljeno pitanje da li ste poznavali optuženog, gospodina Momčila Krajišnika
9 i Vi ste rekli da ste ga, naravno, poznavali, ali poznavali ste ga, naravno, od
10 1990. tako što ste znali ko je on bio.

11 O: Da, to je tačno. U 1990. godini ja se ne sjećam nijednog susreta ni
12 na sastancima, a ni lično da sam vidio gospodina Krajišnika. U 1991., već na
13 nekim sastancima sam ga vidio i da budem precizan, nisam imao tad lični kontakt
14 sa gospodinom Krajišnikom.

15 P: Da li ste sigurni da govorite o 1991. u Vašem posljednjem odgovoru?

16 O: Da. Gospodina Krajišnika sam 1991. vidio na ovim sastancima o kojima
17 sam govorio, u aprilu i u jesen 1991. godine, ali nisam lično kontaktirao sa
18 njim.

19 P: Da. Dakle, 1991. godine, Vi ste jednostavno viđali gospodina
20 Krajišnika; je li tako?

21 O: Tačno.

22 P: Ali, lično niste imali nikakve rasprave s njim?

23 O: Ne.

24 P: "Ne" u smislu da se slažete sa onim što sam ja rekao?
25
26
27
28
29
30

1 O: Odgovor je: ne, nisam imao nikakav lični kontakt.

2 P: Da. Shvatate, ponekad postoji mala dvosmislenost kada se odgovori sa
3 "ne". To se dešavalo i prije, tako da ponekad moram postaviti dodatno pitanje.

4 Jer, Vi jeste rekli, tokom Vašeg svjedočenja ranije, da osim putem
5 medija niste lično poznavali gospodina Krajišnika 1991. godine. Dakle, Vi sada
6 tom saznanju putem medija dodajete da ste ga viđali na nekim sastancima tokom te
7 godine?

8 O: Da. Samo sam ga viđao.

9 P: O kojem sastanku ili sastancima govorite?

10 O: Ja govorim o dva sastanka. April 1991. godine koji sam pominjao i
11 sastanak iz... a... decembra 1991. godine kada je držana Skupština Republike Srpske,
12 kada je, naime, formirana s...Skupština Republike Srpske. Govorim o 19. decembru
13 1991. godine, da budem precizan.

14 P: Ako onda govorimo, odnosno Vi govorite o ta dva konkretna sastanka u
15 aprilu 1991. i decembru 1991. o kojima ste već poduže govorili tokom Vašeg
16 svjedočenja; je li tako?

17 O: Da, tačno.

18 P: Vratićemo se na te sastanke, konkretno. Ali, da bi bilo jasno, Vi ste
19 moguće vidjeli gospodina Krajišnika na tim sastancima, na to ćemo se vratiti.
20 Osim toga, jedine druge prilike kada ste viđali gospodina Krajišnika bilo je na
21 televiziji; je li tako?

22 O: Da, to je tačno. Dozvoljavam mogućnost da je... da smo bili na nekom
23 još sastanku većeg tipa zajedno, ali ja se ne sjećam u ovom trenutku takvog
24 sastanka, izuzev ova dva o kojima sam samo govorio. Zaista se ne sjećam više

25

26

27

28

29

30

1 nijednog sastanka.

2 P: Da ne bismo bili trivijalni. Ako ste prisustvovali većem sastanku,
3 gospodine Deronjić, imali bi šansu za kontakt sa gospodinom Krajišnikom isto kao
4 da ste obojica otišli na neku fudbalsku utakmicu odvojeno; je li tako?

5 O: Pa, slično tome. Glavni odbor broji oko 100 ljudi i ako su tu svi
6 ostali funkcioneri - a takvog tipa su bili ti sastanci lokalni - iz 50-ak
7 opština, to je nekih 150 ljudi mahom prisutno na takvim sastancima.

8 P: Rekli ste konkretno u Vašem svjedočenju da tokom 1992. mislite da
9 niste viđali gospodina Krajišnika. Da li se pod tim mislili da ga te godine
10 niste uopšte vidjeli?

11 O: Ja u svom sjećanju imam kontakte sa gospodinom Karadžićem iz 1992.
12 godine, a s... z... uopšte ne mogu da se sjetim nijednog susreta sa gospodinom
13 Krajišnikom 1992. godine.

14 P: Vi niste imali mnogo kontakta ni sa gospodinom Karadžićem tih prvih
15 godina; je li tako?

16 O: U 1990. godini sam imao oko izbora kontakte, oko sastavljanja onih
17 listâ izbornih, itd. 1991. sam pomenuo, bilo je vjerovatno još susreta koji nisu
18 bitni, vezani za neke... implementaciju izbornih rezultata ili tako nešto. A, u
19 1992. godini, ja se sjećam samo sastanka sa gospodinom Karadžićem iz ljeta 1992.
20 godine. Ne znam, u ovom trenutku ne mogu da se sjetim nekog drugog sastanka.

21 P: Da se vratimo onda na gospodina Krajišnika. Rekli ste da ste 1993.
22 vidjeli gospodina Krajišnika na sastanku kadrovske komisije; je li tako?

23 O: Da, to je tačno. 1993. godine je stranka obnovila rad, kadrovska
24
25
26
27
28
29
30

1 komisija nastavila da radi i tada sam već viđao gospodina Krajišnika na tim
2 sastancima.

3 P: Gospodin Krajišnik. Vi ste rekli "gospodin Karadžić" prije par
4 trenutaka, da li je to bio lapsus? Govorim o gospodinu Krajišniku.

5 O: Izvinjavam se. Moguće da je lapsus, mislio sam na gospodina
6 Krajišnika.

7 P: Dakle, 1993., rekli ste da ste vidjeli gospodina Krajišnika na
8 sastanku kadrovske komisije. Da li je tačno da ste ga viđali samo na sastancima
9 te komisije tokom te godine?

10 O: Viđao sam ga i na nekim sastancima Glavnog odbora. 1993. godina je
11 poznata, recimo po Vance-Owenovom planu, i znam da sam bio na Glavnom odboru i
12 da je bio gospodin Krajišnik kad smo o tome raspravljali. Toga se, recimo,
13 sjećam. Znači, viđao sam ga i na Glavnim odborima i na sastancima kadrovske
14 komisije.

15 P: U kom mjesecu ste Vi postali član Glavnog odbora?

16 O: Ja tu odluku ni do danas nemam kod sebe, ali ja mislim da je to
17 početak ljeta 1993. godine. A, stranka je negdje u februaru - čini mi se, to je
18 neki jahorinski plenum, tako se zvalo - obnovila svoj rad.

19 P: Februar 1993.?

20 O: Da.

21 P: A onda, početkom ljeta 1993., kažete da ste Vi postali član Glavnog
22 odbora; je li tako?

23 O: Tako je.

24 P: Mislim, kako ste Vi to opisali, Vi ste pozajmljeni Glavnom odboru; je
25 li tako?

26

27

28

29

30

1 O: Možda je greška u prevodu. Kooptiran. Ja ne znam sad bolji izraz od
2 toga. Optiran sam u Glavni odbor, znači, nisam izabran u Skupštini u redovnoj
3 proceduri.

4 P: Da. Ja sam dobio prevod kooptiran, prihvatam taj izraz kao
5 odgovarajući. Jer gospodin Zekić je ubijen, a on je bio član Glavnog odbora i
6 onda ste Vi došli na njegovo mjesto.

7 O: Da.

8 P: Možete li nam reći, kada ste prvi put otišli na sastanak Glavnog
9 odbora?

10 O: Ne mogu. Ne sjećam se.

11 P: A, da li se sjećate na koliko ste sastanaka Glavnog odbora bili 1993.
12 godine?

13 O: Ne mogu se sjetiti broja sastanaka. Nemoguće je da se sjetim. Nekih
14 se sastanaka sjećam, a možda sam bio i na nekim koje sam jednostavno zaboravio.

15 P: Prošlog četvrtka ste se izgleda sjetili, jer ste rekli da ste bili na
16 dva ili tri takva sastanka. Da li to sada osvježava Vaše sjećanje ili je bilo
17 možda previše hrabro od Vas da pokušate da date tačan broj prošlog četvrtka?

18 O: To je bio pokušaj, u pravu ste. Ne mogu da budem precizan oko toga. U
19 principu, nisam bio na svim sastancima - to znam, iz raznih razloga. Veoma je
20 komplikovano putovati bilo do Pala i nebezbedno, tako da nisam u stanju, zaista,
21 dati potpuno precizan odgovor. Ako to... ako na tome insistirate, nemoguće je.

22 P: Ono što mene interesuje, gospodine Deronjić, htio bih da budem jasan,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tako da bi to svakome pomoglo, mene interesuje istina. A, ako Vi možete istinito
2 dati precizan odgovor, molim Vas, to učinite. Ako ne možete, recite da ne
3 možete.

4 Da li je tačno, koji god da je precizan broj sastanaka kojima ste
5 prisustvovali, svi sastanci Glavnog odbora kojima ste Vi prisustvovali bili su
6 sastanci na kojima je bilo približno 100 ljudi?

7 O: Tačno, ako uzmemo približno kao odrednicu.

8 P: Da. To je sve što sam htio, Gospodine Deronjić, o tome. A, šta je sa
9 sastancima kadrovske komisije? 1993. godine Vi ste bili član te komisije i bio
10 je i gospodin Krajišnik; je li tako?

11 O: Da.

12 P: Koliko je bilo ukupno članova te komisije?

13 O: Samo mogu reći otprilike broj, mislim 10-12 najviše, ljudi.

14 P: Možete li reći, na koliko ste sastanaka kadrovske komisije bili tokom
15 1993. godine?

16 O: Ne. Ne mogu precizno reći.

17 P: Da li ste bili i na jednom sastanku kadrovske komisije 1993.?

18 O: Ne mogu precizno odgovoriti, 1993. mislim da jesam. Bio sam na... da
19 dodam, oprostite, na velikom broju tih sastanaka. Znači, do kraja njenog
20 mandata, ali ne znam tačno koliko u 1993., 1994. ili 1995. godini.

21 P: Da li je period od 1993. do 1995. godine bio period kada ste Vi bili
22 član te komisije? Vi lično.

23 O: Ja ću Vam reći da se ne... ne sjećam se kada ukinuta kadrovska
24
25
26
27
28
29
30

1 komisija. Ja sam bio njen član u tom periodu, a znam da je kasnije kadrovske
2 poslove vodilo Predsedništvo re... a... SDS-a Republike Srpske, što znači da je ova
3 komisija bila ukinuta u ranijem periodu. Ne sjećam se datuma kada je ona ukinuta
4 kao organ Srpske demokratske stranke.

5 P: Dakle, ono čega se Vi možete sjetiti, u tom cijelom periodu kada ste
6 bili član kadrovske komisije, da li možete da nam kažete približno na koliko
7 sastanaka ste bili?

8 O: Približno, evo, mogu da kažem, sigurno na desetak.

9 P: Dakle, približno deset. A, Vi ste sigurni da je to taj približni broj
10 sastanaka na kojima ste Vi lično bili?

11 O: Zaista, ni smi... nije mi sjećanje takvo da bih smio da kalkulišem oko
12 toga. To su događaji od prije deset godina, ne mogu se sjetiti broja tih
13 sastanaka.

14 P: Tokom vašeg svjedočenja ranije, rekli ste da mislite da je u većini
15 slučajeva na sastancima te kadrovske komisije, gospodin Krajišnik bio prisutan;
16 je li tako?

17 O: Da, to je tačno.

18 P: Dakle, ponekad je bio tamo, a ponekad nije?

19 O: I to je tačno.

20 P: Čini se da to proizilazi iz onoga što ste Vi rekli da ste i Vi
21 ponekad bili na sastancima, a ponekad niste.

22 O: Veoma je moguće da na nekim sastancima nisam bio, jer... i na nekim
23 odborima... Glavnim odborima nisam bio, zato sam to rekao da moguće da ni ja na
24 nekim nisam bio sastancima.

25 P: Ono što Vama može izgledati sasvim očigledno, gospodine Deronjić,
26
27
28
29
30

1 ipak nam recite šta je bila funkcija te kadrovske komisije?

2 O: Kadrovska komisija se bavila predlozima za razna postavljenja u
3 državnim i političkim organima. Znači, Opštinski odbori su svoje predloge za
4 razna personalna rešenja predlagali kadrovskoj komisiji. Ka... a kadrovska
5 komisija je pregledala tu dokumentaciju uglavnom u nekom formalnom smislu da li
6 ispunjavaju kandidati određene zakonske uslove. A, odluku o... o njihovom
7 konačnom... utvrđivanju konačnog predloga donosio je Glavni odbor SDS-a, a onda su
8 ti predlozi odlazili raznim državnim organima nadležnim za postavljenje tih
9 ljudi. To je najkraće, recimo, zadatak kadrovske komisije.

10 P: Ko je predsedavao komisijom? Pretpostavljam da je komisija imala
11 predsedavajućeg. Dakle, ko je predsedavao komisijom kada ste Vi postali njen
12 član?

13 O: Gospodin Karadžić je predsedavao komisijama, svim kojim sam ja
14 prisustvovô.

15 P: Da li je tipičan sastanak izgledao tako da se odobri najveći dio
16 predloženih imenovanja, a samo se o malom broju raspravlja?

17 O: Upravo tako. Iz nemogućnosti da znamo sve te ličnosti, uglavnom smo
18 se bavili tehničkim i... i pravnim aspektima predlogâ.

19 P: A, da li ste Vi lično diskutovali kada se vodila debata o različitim
20 imenovanjima?

21 O: Ja se ne sjećam, i ako jesam, to je bilo možda samo za ljude iz mog
22 regiona, a takvih nekih postavljenja nije ni bilo u tom periodu. I ako jesam
23 nešto diskutovao - ne sjećam se nečega bitnog oko toga.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, da li je ovo zgodan trenutak
2 za pauzu?

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste, naravno. Sada ćemo napraviti
4 pauzu do 16.05h.

5 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 ... Početak pauze u 15.45h

7 ... Sednica nastavljena u 16.12h

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se svjedok uvede u sudnicu,
10 neka to uradi nadležni organ.

11 Izvolite sjesti, gospodine Deronjić.

12 Gospodine Stewart, možete nastaviti.

13 G. STEWART: [simultani prevod]

14 P: Gospodine Deronjić, 1992. - izvinjavam se - 1991. i 1992., a zatim
15 1993. godine, gospodin Krajišnik je bio na položaju predsjedavajućega Parlamenta
16 Bosne i Hercegovine, a kasnije Skupštine Republike Srpske i bio je član
17 kadrovske komisije. Da li je to tačno?

18 O: To je tačno.

19 P: Što se Vas tiče, to bi bile sve funkcije, koliko se Vi sjećate, u tom
20 periodu koje je on imao?

21 O: Sjećam se samo još funkcije člana Glavnog odbora Srpske demokratske
22 stranke.

23 P: To je išlo zajedno uz njegovu funkciju predsjedavajućeg. Drugim
24 riječima, on je morao biti u članstvu Glavnoga odbora kao predsjedavajući
25 Skupštine?

26 O: Ne. Mislim da nije postojao automatizam.

27 P: Gospodine Deronjiću, mislim da ne moramo da zalazimo u to. Prepuštam
28
29
30

1 to pitanje bez obzira da li je to tehnička ili praktična konsekvencija, ne moramo
2 se time baviti.

3 Znači, njegova funkcija člana kadrovske komisije, položaja
4 predsjedavajućeg Skupštine i člana Glavnoga odbora, to je ono što bi ukupno bile
5 funkcije za koje Vi znate da ih je imao u tom periodu. Je li to tačno?

6 O: Tačno.

7 P: Već ste rekli, Vaša lična saznanja o politikama SDS-a su bila
8 prilično ograničena u to vrijeme, zar ne? Govorimo o 1991., 1992. godini, Vi
9 lično niste sudjelovali u formiranju glavne politike SDS-a?

10 O: Tačno.

11 P: Rekli se da je tek kasnije, nakon što ste imenovani za
12 potpredsjednika 1996. godine, da ste mogli da dođete do nekih gledišta o uticaju
13 gospodina Krajišnika i njegovom značaju na srpsku politiku.

14 O: Tačno.

15 P: Izrazili ste mišljenje o gospodinu Krajišniku kao čovjeku koji je
16 imao najviše povjerenja među srpskim političarima uopšte u Bosni i Hercegovini.
17 Da li se sjećate toga?

18 O: Da, sjećam se.

19 P: Da li je tačno da nikada niste čuli niti pročitali bilo gdje nešto o
20 tome da je gospodin Krajišnik izražavao rasnu ili nacionalističku mržnju prema
21 bilo kome. Da li je to tačno?

22 O: Da, to je tačno. Nikad nisam nešto pročitao ni čuo u vezi sa rasnom
23 mržnjom ili bilo kakvim drugim oblikom ponašanja koje je nezakonito.

24 P: Ili kojim bi se mogle izraziti zamjerke u moralnom smislu. Da li je
25
26
27
28
29
30

1 to tačno?

2 O: Ja sam samo jednom imao priliku da vodim direktan... ili dva puta
3 direktan dijalog, znači, ne u četiri oka, ali licem u lice, je li, sa gospodinom
4 Krajišnikom. Ako je to zanimljivo, mogu da kažem o čemu se radi, ne smatram to
5 posebno bitnim. A, nisam čuo neko gledište gospodina Krajišnika za koje bih
6 mogao reći da je i u moralnom smislu problematično.

7 P: Na primjer, nije Vam poznata neka sugestija niti bilo kakva naređenja
8 koja su ikada došla od gospodina Krajišnika koja su se odnosila na razaranja
9 džamija ili uništenje ili napadanje bilo kojih drugih religijskih ili kulturnih
10 objekata. Da li je to tačno?

11 O: Da, to je tačno.

12 Nije Vam poznato da je gospodin Krajišnik ikada imao neki komandni
13 položaj u odnosu na bilo koju vojsku ili vojnu jedinicu ili policiju ili
14 policijsku jedinicu?

15 O: Ne. Nije mi poznat nijedan podatak tog karaktera da gospodin
16 Krajišnik, znači, ima neke nadležnosti u komandovanju vojskom ili policijom.

17 P: Da li ste, tokom perioda u kojem ste znali i gospodina Krajišnika i
18 znali za njegovu funkciju, da li ste formirali mišljenje o gospodinu Krajišniku
19 kao principijelnom srpskom političaru i političaru koji ima pozitivan uticaj na
20 srpsku politiku u Bosni i Hercegovini?

21 O: Formirao sam mišljenje o gospodinu Krajišniku naknadno. Smatram da je
22 imao, prvo, veliki uticaj na srpsku politiku u periodu kada sam ja bio član tih
23 viših političkih organa. A, smatram da je gospodin Krajišnik bio i lični
24 prijatelj gospodina Krajišnika a... Karadžića. Ja ne mogu da se sjetim nikakvih
25 konstatacija koje je kar... gospodin Krajišnik iznosio o ratu, izuzev o tim
26 mirovnim planovima o kojima smo raspravljali i gdje su se zauzimali stavovi oko

27

28

29

30

1 pojedinih mirovnih planova koji su bili na dnevnom redu. Ostale stvari su se
2 ticale uglavnom rada Skupštine o čemu je govorio gospodin Krajišnik, a na
3 kadrovskim komisijama njegovih mišljenja o kandidatima koje predlažu pojedini
4 Opštinski odbori.

5 Ne bih mogao da kažem ni potvrdno da sam čuo ni nemoralne stavove, ali
6 nisam čuo ni... ni nikakav stav o ratu koji se dešavao. Pretpostavljam da to nije
7 bila ni tema njegovih diskusija ili ja nisam to čuo.

8 P: Da li je tačno da Vaša saznanja o radu predsjedavajućega Parlamenta -
9 a to se odnosilo na oba Parlamenta i Parlament Bosne i Hercegovine i kasnije
10 srpski Parlament - dakle, da li je tačno da je Vaše znanje o stvarnom radu
11 predsjedavajućeg bilo samo onoliko koliko je bilo znanje nekoga ko je bio
12 informisana i inteligentna osoba koja je mogla čitati novine ili gledati
13 televiziju i sudjelovati u opštim raspravama o političkim pitanjima?

14 O: Tačno tako. Zahvaljujem se na ovom "inteligentna osoba".

15 P: Vratimo se onda na temu informacija o politici koja je mogla imati
16 inteligentna osoba, tek neke osnovne tačke. Znamo, zar ne, da su 9. novembra
17 1990. održani izbori i da su ono što se nazivaju nacionalističke stranke dobile
18 izbore, drugim riječima SDA, HDZ i SDS.

19 O: Tačno.

20 P: Nakon tih izbora, gospodin Izetbegović je postao predsjednik.

21 O: Predsjednik Bosne i Hercegovine mislite?

22 P: Hvala Vam što ste dodali to razjašnjenje. Gospodin Izetbegović je
23 postao predsjednik Bosne i Hercegovine, gospodin Krajišnik je postao

24

25

26

27

28

29

30

1 predsjedavajući parlamenta Bosne i Hercegovine ili Skupštine, a Hrvat po
2 nacionalnosti, gospodin Jure Pelivan, je postao premijer Bosne i Hercegovine. Da
3 li je to tačno?

4 O: Da, sve je ovo tačno.

5 P: Kako biste Vi, gospodine Deronjiću, rezimirali glavne politike SDS-a
6 u to vrijeme nakon izbora i kada je primjenjena i usvojena takva podjela vlasti
7 u Vladi.

8 O: Pokušaću da budem što je moguće kraći. To je period saradnje
9 nacionalnih stranaka. Ja mislim da je devedest i... 1990. godina, njen završetak,
10 početak 1991. godine obilježila korektna saradnja između nacionalnih stranaka,
11 što je rezultiralo uspostavljanju svih republičkih organa u Bosni i Hercegovini.
12 Politika SDS-a je bila javna i poznata. Postojale su krupne razlike u političkim
13 konceptima između SDS-a, HDZ-a i SDA, prije svega po pitanju opstanka zajedničke
14 države Jugoslavije. To je najkraće što mogu da kažem.

15 P: To je koristan uvod, barem što se tiče ove tri stranke. A, Vi ste
16 rekli da je bilo mnogo razlika, da je politika SDS-a bila javna i da je bila
17 dobro poznata, ali mislim da niste nastavili rečima, gospodine Deronjiću, kakva
18 je ta politika bila, barem kako ste Vi shvatali?

19 O: Osnovno političko načelo programa SDS-a Republike Srpske ili Bosne i
20 Hercegovine, kako se tada zvala ta stranka, jeste očuvanje zajedničke države
21 Jugoslavije u njenom federativnom obliku, i stav da se podrži nastojanje
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Predsedništva Republike Jugoslavije, Socijalističke Federativne Republike
2 Jugoslavije, o tome da se očuva Jugoslavija u njenom tadašnjem obliku. Najkraće,
3 da ne ulazim u neke sekundarne detalje iz tog programa.

4 P: Gospodine Deronjić, učinili ste upravo ono što sam Vas zamolio. Mogu
5 li da zamolim za slično ponašanje i da to bude kratko i korisno u vezi sa onim
6 kako ste Vi shvatili u to vrijeme podjelu vlasti nakon novembra 1990., odnosno
7 nakon tih izbora? Šta ste Vi shvatili da je suštinska politika SDA?

8 O: Ja sam imao priliku u toku rata i da se sretne sa nekim vodećim
9 ljudima iz SDA, i pred rat i u... sa nekim lokalnim ljudima sa kojima sa
10 svakodnevno radio. A, politika SDA mi je poznata, ona je zagovarala u ovom
11 političkom smislu, znači, osnovni stav u njenom programu je bio samostalna i
12 suverena Bosna i Hercegovina, što je bilo a... i... što je bio javno proklamovan
13 stav. Ja moram reći da je ona u svom tom javnom dijelu sadržavala i odrednicu
14 demokratska suverena Bosna i Hercegovina. Znači, to je sve pisalo u njihovom
15 programu.

16 P: Slično tome, ponovo, u vrlo kratkom rezimeu kažite šta ste Vi
17 shvatali kakva je bila podjela vlasti u to vrijeme i kakva je bila glavna
18 politika HDZ-a?

19 O: Podjela vlasti je bila, po mom shvatanju, partnerska i nisam
20 primijetio nezadovoljstvo izuzev u nekim možda detaljima. Ono što sam ja pratio
21 u štampi i u televi... preko televizije, nisam primijetio nezadovoljstvo oko te

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 podjele, generalno uzevši. A, politika HDZ-a je bila na istim političkim
2 linijama kao i politika SDA. I oni su zagovarali samostalnu, suverenu Bosnu i
3 Hercegovinu i mislim da su bili na planu opšte politike HDZ-a, kao stranke koja
4 je formirana u Hrvatskoj.

5 P: Zatim, da li se sjećate da je pred kraj februara 1991. godine
6 gospodin Izetbegović, koji je svakako bio član SDA i predsjednik Bosne i
7 Hercegovine, dakle, da li se sjećate da je on objavio u Parlamentu da će
8 žrtvovati mir za suverenitet Bosne i Hercegovine, ali da za taj mir u Bosni i
9 Hercegovini neće žrtvovati suverenitet. Da li se sjećate te prilike, odnosno te
10 izjave?

11 O: Da, apsolutno se sjećam te izjave. To je bila krupna politička izjava
12 koja je zauzela odgovarajuće mjesto u svim medijima i ja sam čuo tu izjavu i ona
13 je, naravno, komentarisana i na nižim političkim nivoima.

14 P: Tačno je, zar ne, da su poslanici u Skupštini srpske nacionalnosti
15 odbili da razgovaraju o proglašenju suvereniteta. Oni su bili mišljenja da je to
16 bilo neustavno.

17 O: Da. Sjećam se nekih detalja oko toga koje sam posredno preko medija
18 čuo i komentara. Smatralo se sa srpske strane da je to neustavan pokušaj i da to
19 treba da raspravlja, čini mi se, Vijeće za međunacionalnu...međunacionalne odnose,
20 pa tek onda se o tome može izjašnjavati Skupština. Mislim da se na to mislilo
21 kao neustavan i nezakonit akt. Toga se sjećam.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Rekli ste da je to bilo nešto o čemu se komentarisalo i na nižim
2 političkim nivoima. To ste rekli prije nekoliko trenutaka. Ovo nije pitanje,
3 ovim Vas samo želim podsjetiti, gospodine Deronjić, Vi ste jasno priznali svoj
4 položaj u političkoj strukturi. Da li je tačno reći da ste Vi bili važan
5 političar na lokalnom nivou? Bili ste političar drugoga ranga kada ste došli na
6 nivo države.

7 O: Da. Ja sam sebe doživljavao kao najvažnijeg političara u opštini
8 Bratunac, a smatram da sam imao uticaj i na regionalnom nivou.

9 P: Gospodine Deronjić, ne raspravljam se sa Vama o tome. Jasno je da ste
10 bili važna osoba u politici Bratunca, a to se prenijelo i na regionalni nivo,
11 dok na nivou države, politike su bile u rukama drugih ljudi; zar ne?

12 O: Ja se slažem sa vašom konstatacijom. Odgovor je da.

13 P: Da li ste, Vi lično, zauzeli isto gledište koje ste upravo rezimirali
14 da su predlozi koji su dolazili od gospodina Izetbegovića i njegove strane bili
15 neustavni?

16 O: Da. Ja sam zauzeo potpuno isto stanovište, s tim što nisam dovoljno
17 poznao Ustav niti zakonske odredbe izašle iz tog Ustava. Ali, u političkom
18 smislu, smatrao sam to potpuno nekorektnim činom SDA jer je mimo dogovora i
19 volje srpskog naroda to urađeno, a podsjetiću da su Srbi bili konstitutivni
20 narod u Bosni i Hercegovini.

21 P: Da li je tačan zaključak, gospodine Deronjić, da kao inteligentan
22 laik, ali aktivan u politici u svom području, niste imali razloga da sumnjate u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 svoje shvatanje ovoga što je imala Vaša stranka a to je neustavnost onoga što su
2 predlagali gospodin Izetbegović i njegova stranka?

3 O: Da.

4 P: Sada znamo - mislim da niko to ne može ozbiljno nametnuti kao pitanje
5 - Vi ste i sami to spomenuli da je u martu 1991. godine održan sastanak između
6 gospodina Slobodana Miloševića i gospodina Franje Tuđmana u Karađorđevu, u
7 sjevernoj Srbiji. Da li je to tačno?

8 O: Da. Ja sam to rekao i ja danas znam da je to.. da je takav sastanak
9 održan. Tada nisam znao.

10 P: Bar u vrijeme kad je održan taj sastanaka on je čini se bio tajni
11 sastanak; zar ne?

12 O: Da, to je tačno.

13 P: Da li se sjećate kada ste Vi lično prvi puta nešto pročitali ili čuli
14 o tom sastanku?

15 O: Ne mogu se sjetiti kada sam prvi put čuo. Ali, svoje mišljenje o tom
16 sastanku i pune informacije imao sam tek posle rata, ja mislim. A, naravno da se
17 o tome pričalo i ranije, ali nisam imao neku potvrdu da je to -

18 P: Sada je sasvim dobro poznato, zar ne gospodine Deronjić, da ono o
19 čemu su govorili gospoda Milošević i Tuđman, a što je dovelo do zajedničkog
20 stava u pogledu podjele ili, moglo bi se reći, cijepanja Bosne i Hercegovine.

21 O: Da. To je meni danas jasno iz niza dokumenata i svjedočenja ljudi

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koji su o tome govorili i pred ovim Sudom.

2 P: Vi ste govorili u svom svjedočenju, gospodine Deronjić, i o sastanku
3 koji je održan u aprilu 1991. godine u Sarajevu a kojem ste prisustvovali.

4 O: Da.

5 P: Kada Vam je gospodin Harmon postavljao pitanja rekao je: "Da li znate
6 o kojem sastanku govorim"? Ja ću postaviti isto pitanje koje Vam je postavio i
7 gospodin Harmon. Kao uzor pitanje nema boljega. Da li znate na koji sastanak
8 mislim, o kojem govorim?

9 O: Da.

10 O: Kažete sastanak Glavnog odbora. Ne možete se sjetiti tačnog datuma,
11 ali nećemo se time baviti. Vi opisujete gospodina Karadžića kao osobu koja je
12 bila prisutna, zar ne?

13 O: Da.

14 P: Rekli ste ovako: "Svakako, tim sastancima su prisustvovali i najviši
15 državni zvaničnici, uključujući" rekli ste "i članovi Predsjedništva Bosne i
16 Hercegovine gospođa Biljana Plavšić, gospodin Koljević. Iako ne mogu da kažem"
17 ja citiram vašu izjavu u ovom slučaju "Iako ne mogu da kažem sa 100% sigurnošću
18 da su bili tamo gospoda Krajišnik, itd. Koliko se ja sjećam, oni su bili
19 prisutni."

20 Kada pročitam taj dio Vaše izjave, molim Vas da potvrdite, prirodno, na
21 takvim sastancima najviši zvaničnici su bili prisutni ili su bili zastupljeni. U
22 tom slučaju, za gospođu Plavšić, gospodina Koljevića i gospodina Krajišnika ne
23 možete reći sa sigurnošću ko je od njih bio - ako je iko od njih bio prisutan;

24

25

26

27

28

29

30

1 da li je to tačno?

2 O: Tačno je da ne mogu reći sa 100% sigurnošću.

3 P: Ovaj sastanak ste opisali kao sastanak... Mislim da ste Vi to
4 okarakterizirali kao novu fazu u politici SDS-a. Tako ste bar Vi doživjeli; zar
5 ne?

6 O: Da, to je tačno.

7 P: To je bilo priznanje, ako hoćete, mogućnosti da savezna Jugoslavija
8 uključujući i Bosnu i Hercegovinu u nekom trenutku može prestati da postoji u
9 tom obliku?

10 O: Tačno, slažem se sa Vama.

11 P: To bi u to vrijeme bilo priznavanje realnosti onoga što se dešavalo
12 i, na primjer, šta je govorio Izetbegović ili šta se dešavalo općenito. Dakle,
13 to je bila mogućnost koja se više nije mogla ignorisati.

14 O: Da. Kao činjenica, nije se mogla isključiti, već mislim da je bila
15 potpuno realna.

16 P: Da li je tačno, po Vašem mišljenju, da nije bilo ničega neodgovornog
17 u toj sugestiji i u tome da se o njoj raspravlja na neki način na tom sastanku u
18 aprilu 1991. godine?

19 O: Ne. Na tom sastanku nije bilo ničega što bi ukazivalo na to da je
20 neozbiljno raspravljati o toj temi. Bila je, čini mi se, čak i prirodna potreba
21 da se u tom trenutku govori o takvoj jednoj temi.

22 P: Zapravo, nije da se ne slažem sa time u ime gospodina Krajišnika, ali
23 u nastavku, gospodin Karadžić i bilo ko drugi ko je podržavao gospodina

24

25

26

27

28

29

30

1 Karadžića ili ko je bio sa njime u vezi ne bi bio uspješan u svome poslu ukoliko
2 nije priznao postojanje takve mogućnosti i ukoliko je nije ozbiljno razmotrio.

3 O: Smatram da bi svaki političar morao shvatiti trenutak u kome je takva
4 jedna mogućnost pomenuta, a rekao sam da je ona bila realna.

5 P: I, ustvari, precizne riječi koje ste Vi koristili u Vašem svjedočenju
6 u ovom predmetu su da je to bila ideja koju ste i Vi sami koristili kasnije na
7 nekim sastancima na lokalnom nivou.

8 O: Da. Ja sam je upotrebio, čini mi se jednom ili dva puta, na javnom
9 skupu govoreći o tome da ako nestane Jugoslavije i federativne Bosne, da će Srbi
10 tražiti podjelu a... federativne Jugoslavije da će Srbi tražiti podjelu Bosne. Čak
11 mislim da sam i proširivao malo to u objašnjenju šta mi zapravo bi onda tražili.

12 G. HARMON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, moj kolega iz
13 tima Odbrane citira svjedočenje ili tvrdi da citira svjedočenje gospodina
14 Karadžića, ali propušta -

15 G. STEWART: [simultani prevod] Mislili ste reći gospodina Deronjića?

16 G. HARMON: [simultani prevod] Da, Gospodina Deronjića. Ali, propušta da
17 u svom rezimeu svjedočenja Gospodina Deronjića uključi element od kritičnog
18 značaja. Skrećem Vam pažnju, časni Sude, na stranicu 72 na kojoj su izjave koje
19 je dao gospodin Karadžić o priznavanju podjele. One nisu bile priznavanje
20 podjele, već opcija stvaranja velike Srbije. To je bilo svjedočenje Gospodina
21 Deronjića i to se može naći na stranici 72 u redovima od 16 do 18. Dakle, ako
22 gospodin Stewart tvrdi i želi da citira svjedočenje Gospodina Deronjića, naš

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stav je da treba da ga citira tačno i u cjelini.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, izvolite.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Pa imam mali problem u vezi s tim. Za
4 vrijeme dok je gospodin Harmon iznosio svoje komentare, ja sam prelazio na to i
5 tako i tako. Nisam imao namjeru da to ispustim. I, nema sumnje, ako to nije
6 jasno ili bilo šta drugo što ne bi bilo jasno, to bi se moglo pojasniti u
7 dodatnom ispitivanju.

8 P: Gospodine Deronjić, mislim da sam rekao prije par trenutaka, da ste
9 Vi nešto detaljnije objasnili šta je to što ćemo tražiti u slučaju da nestane
10 federativne Jugoslavije. Pretpostavljan da kada ste rekli, "raspravljali smo
11 malo dublje", mislili ste na rasprave koje ste vodili na svom vlastitom
12 lokalitetu; je li tako?

13 O: Da, tako je. Ako hoćete, ako dozvoljavate, objasniću na šta sam
14 mislio. Ako je to potrebno za Vas.

15 P: Da, molim Vas, izvolite, gospodine Deronjić.

16 O: Pa, upravo sam želio da kažem da sam ja govorio o podjeli Bosne zato
17 što sam nakon ovoga sastanka a... u Sarajevu imao priliku da sa Karadžićem budem u
18 užem društvu u kome je on direktno rekao da je dogovoreno da će se Bosna
19 podijeliti. Ja sam koristio te termine. Znači, ne samo ovu rečenicu, već sam
20 objašnjavao da ćemo mi tražiti podjelu Bosne. Nisam rekao da je ona podijeljena
21 da... da je ona... da je dogovor neki postignut o podjeli, već sam govorio "tražiće
22 Srbi da se Bosna podijeli".

23 P: U Vašem svjedočenju u ovom predmetu, opisujući ono što je gospodin
24 Karadžić rekao na tom sastanku, rekli ste nešto za što ste rekli da nije citat
25 već je otprilike suština onoga što je rekao gospodin Karadžić. Dakle, ono što

26

27

28

29

30

1 ste Vi rekli prije nego što ste objasnili da to nije citat već suština onoga što
2 je gospodin Karadžić rekao je sljedeće: da je gospodin Karadžić javno rekao da
3 je situacija u Bosni i Hercegovini i Jugoslaviji takva, da ako više ne bude
4 postojala federativna Jugoslavija - a ona očigledno nije - onda je jedina opcija
5 otvorena Srbima u Bosni i Hercegovini stvaranje velike Srbije.

6 Sjećate se da ste to rekli u Vašem svjedočenju?

7 O: Naravno.

8 P: Prvo pitanje. Rekli ste da to nije citat, već suština onoga što je on
9 rekao. Da bi nam bilo jasno, da li se Vi sjećate da li je u tome što je gospodin
10 Karadžić rekao bio izraz "velika Srbija" ili nešto u tom smislu?

11 O: Apsolutno je bio izraz "velika Srbija" i mogao bih gotovo sa
12 sigurnošću reći da ovu rečenicu sam skoro citirao. Možda ne svaku riječ, ali
13 "velika Srbija" bez sumnje.

14 P: Na tom sastanku, kada ste čuli šta je rekao gospodin Karadžić
15 uključujući i taj izraz, kako ste Vi shvatili ono što je gospodin Karadžić
16 predlagao, ono što je on imao na umu, s obzirom na to što je rekao?

17 O: U tom trenutku, ja sam pomislio da je to rečenica koja ima... u sebi
18 sadrži jednu vrstu pritiska i pretnje prema suprotnim političkim stranama i da
19 ona treba da ima opominjući karakter prema suprotnim stranama. U tom trenutku
20 ja sam shvatio tako, jer znam da političari ponekad izađu sa nekom tezom koja je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prejaka da bi od suprotnih strana mogli dobiti neke realnije dogovore. Tako sam
2 to shvatio i tako sam to zapamtio.

3 Međutim, kasnije na onome intimnijem dijelu sastanka, užem dijelu
4 sastanka, ja sam shvatio da je to ozbiljna koncepcija.

5 P: Možemo li za trenutak zastati, gospodine Deronjić. Opisali ste veći
6 sastanak a zatim manji, intimniji sastanak, to ste već govorili u Vašem
7 svjedočenju. Jasno je, kada je riječ o tom manjem, intimnijem sastanku,
8 privatnom sastanku, da gospodin Krajišnik nije bio na tom sastanku; je li tako?

9 O: Ne, apsolutno nije bio.

10 P: To je tačno?

11 O: Da.

12 P: I, onda ste rekli da na tom intimnijem sastanku ste shvatili da je
13 riječ o jednom prilično ozbiljnom konceptu, ozbiljnoj zamisli. Ono što želim
14 prvo da Vas pitam je: kako ste Vi shvatili tu zamisao, taj koncept? Govorili ste
15 o novoj tendenciji u SDS-u. Dakle, kako ste shvatili? Šta je to Gospodin
16 Krajišnik... izvinjavam se, gospodin Karadžić, naparavio sam lapsus - dakle,
17 gospodin Karadžić, šta je predlagao? Kako ste Vi to shvatili?

18 O: Ja sam shvatio da je ozbiljno dovedeno u pitanje održavanje
19 zajedničke države Jugoslavije i u njenom federativnom obliku pogotovo. Pratio
20 sam to i u ranijem periodu i sâm sam bio sličnog ubijedenja. Pratio sam, znači,
21 ono šta govore ostali učesnici u raspadu ili u političkoj krizi u bivšoj
22 Jugoslaviji. Stavovi su bili nepomirljivi. Pitanje Bosne i Hercegovine je bilo
23 posebno problematično pitanje. Shvatio sam da je već jasno artikulisana,

24

25

26

27

28

29

30

1 politički artikulisana volja ili stav dva ostala naroda da Bosna bude samostalna
2 država. To je bilo nepomirljivo sa konceptom Srpske demokratske stranke koja je
3 reprezentativno izražavala stav srpskog naroda u smislu očuvanja zajedničke
4 Jugoslavije.

5 Kada je već došlo do otvorenog izjašnjavanja o suverenosti Bosne
6 deklaracijom u... SDA u Skupštini Bosne i Hercegovine, bilo mi je jasno da
7 politika SDS-a kreće u drugom pravcu. I, sasvim ozbiljno sam shvatio da
8 predsjednik govori o podjeli Bosne kao nekom novom našem političkom
9 opredjeljenju.

10 P: Do sada ste, gospodine Deronjić, opisali, da tako kažem, promjenu
11 konteksta, promjenu situacije, mogućnost razbijanja Jugoslavije sa odvajanjem
12 Bosne i Hercegovine tako što bi postala nezavisna suverena država i to je
13 postala realna mogućnost. Dogle smo, ustvari, stigli tokom vašeg svjedočenja
14 danas poslijepodne?

15 O: Da, tačno.

16 P: Ono što Vas sada pitam, prvi korak, da tako kažemo, je priznanje od
17 strane SDS-a i gospodina Karadžića toga da je došlo do promjene situacije, do
18 promjene konteksta. Kako ste Vi onda shvatili, do kakve promjene je došlo u
19 politici SDS-a kao odgovor na tu promijenjenu situaciju?

20 O: Čini mi se da sam odgovorio, ali ponoviću. Moje shvatanje se odnosilo
21 na to da je od sada politika SDS-a podjela Bosne, a ne očuvanje jedinstvene

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Bosne u okviru federativne Jugoslavije. Naravno, ja moram reći da moje... moj stav
2 je bio moj lični stav koji sam ja formirao ne provjeravajući ga ni na tom
3 sastanku - čak mislim da nisam nijednu riječ progovorio na tom sastanku - nego
4 sam formirao takvo jedno mišljenje i čak sam u Bratuncu analizirao malo, gledao
5 sa saradnicima šta to znači, šta to može da znači. Ali, događaji su išli brzo i
6 sukobi su brzo izbili i u Bratuncu i tako da jednostavno nisam imao jasan plan,
7 niti sam to provjeravao kod gospodina Karadžića šta to sve u pojedinostima može
8 da znači.

9 P: Da li je došlo do bilo kakvog razvoja u vezi s tim šta bi to moglo da
10 znači, odnosno kako bi se to moglo desiti? Da li se o tome raspravljalo na
11 sastancima, prvo na onom većem sastanku, a zatim na onom manjem, intimnijem
12 sastanku kojeg ste pomenuli?

13 O: Ne. Nije se raspravljalo o detaljima kako bi to trebalo izvesti. Ja
14 sam rekao da sam to shvatio kao prvi znak skretanja politike SDS-a od osnovnih
15 načela programskih u nekom drugom pravcu, ne znajući u tom trenutku jasno u kom
16 će pravcu sve to da ide, a pogotovo ne u nekim detaljima.

17 P: A, da li je vođena bilo kakva rasprava o tome šta bi praktično mogla
18 da znači ta podjela i kako bi se ona izvela? Da li se o tome raspravljalo na
19 manjem sastanku od ova dva sastanka koja ste opisali?

20 O: Ne.

21 P: Čuli ste izraz "velika Srbija". Da li ste Vi tog dana odmah shvatili
22 šta to znači?

23 O: Iskren da budem, ja i danas ne znam šta u suštini znači velika
24 Srbija. A, ako ona se odnosi na proširenje granica postojeće Republike Srbije,

25

26

27

28

29

30

1 onda sam to shvatio kao velika Srbija. Znači, nešto veće od onoga postojećeg u
2 tom trenutku.

3 P: Tokom Vašeg svjedočenja, ranije u ovom predmetu, opisali ste
4 gospodina Karadžića da je rekao na manjem od ta dva sastanka, da je iznijeo
5 jedan dodatni komentar da "oni koji se plaše u tome da učestvuju", a govorio je
6 o podjeli Bosne "ne treba u tome da učestvuju". Ako se plaše, čega? Kako ste Vi
7 shvatili gospodina Karadžića šta je on tu rekao?

8 O: Da, odgovoriću i na ovo pitanje. Samo, dozvolite mi da... usput sam
9 razmišljao o ovom pojmu "velika Srbija", ne bih želio da... čini mi se da sam dao
10 neki dvosmislen odgovor. Dozvolite da samo pojasnim malo to pitanje, ako Vi
11 smatrate da mogu. Kad sam rekao -

12 P: Da, svakako, gospodine Deronjić. Molim Vas, izvolite.

13 O: Kada sam rekao "ni danas ne znam šta je pojam velika Srbija", nisam
14 mislio u političkom smislu, mislio sam na odrednicu "velika". Historijski
15 gledano, Srbija je postojala u različitim granicama u različitim periodima.
16 Nekada je bila i do Grče, nekada je bila u jednom užem području. Ne znam na koji
17 se iz tog perioda misli veličinu, je l'. To sam a... želio da kažem. A, u
18 političkom konceptu šta je velika Srbija mi je poznato iz nekih programa, prije
19 svega, Radikalne stranke kad su govorili o podjeli Hrvatske, Bosne i stvaranju
20 velike Srbije. To je jedan politički koncept. A znači, ne znam u... u smislu
21 granica šta podrazumijeva taj pojam istorijski gledano "velika" Srbija. I,
22 oprostite za ovo objašnjenje. A, sad ću da odgovorim na ovo pitanje.

23 Shvatio sam da podjela Bosne, bila ona dogovorena, a siguran sam bio da
24 nikako nije dogovorena sa Muslimanima i Hrvatima koji... možda sa Hrvatima, možda

25

26

27

28

29

30

1 bi i mogô da pretpostavim, ali sa Muslimanima teško da sam mogao izvući
2 zaključak da je dogovoreno sa Muslimanima podjela Bosne. I, shvatio sam da to će
3 podrazumijevati velike političke potrebe, uključujući i sukobe oko toga. I zato
4 sam bio siguran da je stav gospodina Karadžića "ko se plaši da u ovome
5 učestvuje" bio jedan realan odnos prema mogućem ishodu politike koju je
6 nagovijestio.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, molim Vas da Vam
8 skrenem pažnju na transkript, posebno stranica 53, red 6. Nije mi sasvim jasno
9 da li ovde treba da piše: "Nije bilo moguće da se postigne saglasnost"?

10 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da ste u pravu. To je bilo prije
11 par minuta, ja se dobro sjećam toga kao što se i Vi sjećate, i siguran sam da je
12 Vaše zapažanje ispravno.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da ipak budemo sigurni. Gospodine
14 Deronjić, koliko sam ja shvatio, moglo se pretpostaviti da će se o podjeli Bosne
15 moći postići suglasnost između Srba i Hrvata, ali ste mislili da ne bi bilo
16 moguće postići suglasnost sa Muslimanima o podjeli Bosne. Da li sam dobro
17 shvatio Vaše svjedočenje?

18 SVEDOK: Da, časni Sude. To je moje mišljenje.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Znači, nedostaje riječ "ne" ili "nije".
20 Ja se toga sjećam, ali nisam vidio u zapisniku.

21 G. STEWART: [simultani prevod] Da. To se svodi na isto, jer riječ je
22 bila "nemoguće", a ne "moguće", na to me podsjeća gospođa Čmerić.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Iz toga dalje proizilazi, gospodine Deronjić, Vi ste rekli "moguće
2 je, moglo bi se pretpostaviti" da bi se takav sporazum mogao postići sa
3 Hrvatima. Možete li nam kratko objasniti, zašto ste došli do takve pretpostavke
4 da bi bilo moguće ili barem, kako se čini, bilo lakše postići sporazum sa
5 Hrvatima?

6 O: Ja ću reći svoje mišljenje - nisam ga nigde proveravao - već, na
7 regionalnim sastancima često smo pričali i o toj mogućnosti ili na lokalnom
8 opštinskom nivou. Smatrali smo da bi se interes Hrvata u tom smislu podjele
9 Bosne mogao poklopiti sa interesima Srba, zbog toga što imaju svoje matične
10 države i da prirodno i oni žele da se spoje kao manja grupa u Bosni i
11 Hercegovini sa svojim državama... sa svojom državom. Za Muslimane, ja sam smatrao da
12 je to stvar koju oni nikako neće prihvatiti.

13 P: Kad je riječ o Vama, kao osobi koja je došla iz Bratunca na ove
14 konkretne sastanke, dakle, kad je riječ o Vama, da li mislite da je bilo bilô
15 čega neodgovornog kada je riječ o diskusiji i idejama kojima se baratalo na tom
16 sastanku, odnosno sastancima u aprilu 1991. godine.

17 O: Nisam smatrao da ima nešto neodgovorno u tome. Izuzev, što ću Vam
18 reći, jedno naknadno moje mišljenje i ponašanje - koje je zabilježeno i u
19 transkriptima sa sjednica Opštinskog odbora SDS-a - da sam u... pred kraj 1991.

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 godine protestvovao što ne znamo u kom pravcu se kreće ta politika, koja je
2 jasno kretala u pravcu podjele Bosne. Iznio sam svoje duboko neslaganje što nam
3 niko ne kaže detalje o kojima upravo pričamo kako će se ta ideja sprovesti i čak
4 sam bio ponudio ostavku - zabilježeno je to u transkriptima - jer ne želim da
5 učestvujem u nečemu što potpuno ne znam. Taj sastanak je zabilježen u
6 transkriptu, ali to je bilo krajem godine, ili početak 1992., imam transkript.

7 P: Tokom Vašeg svjedočenja, danas poslijepodne, razmotrili smo period do
8 aprila 1991. godine, stavove koje je gospodin Izetbegović javno iznio i zatim to
9 da, iako niste znali u tom trenutku da se održao sastanak između gospodina
10 Miloševića i gospodina Tuđmana, pomenuli smo i taj sastanak. Recite nam, da li
11 se sjećate politike SDS-a u jesen 1991. godine o tome da Bosna i Hercegovina
12 treba da ostane nepodijeljena i treba da ostane dio federativne Jugoslavije?

13 P: Ne mogu da se konkretno sjetim takvog stava da sam ga negdje pročitao
14 ili vidio. Ja mislim da je možda i postojao u nekim izjavama. Ako me podsjetite
15 na neku konkretnu izjavu, možda bih se sjetio. Zaista je sad... ne mogu da se
16 sjetim takve izjave.

17 P: Ja Vas samo pitam da li se Vi toga sjećate, gospodine Deronjić, neću
18 osvježavati Vaše pamćenje po tom pitanju.

19 O: Ja se izvinjavam i za jedan mali dodatak koji će Vam možda pomoći.
20 1991. godine u jesen, Bratunac je bio u velikim sukobima. Bratunac su posjetile
21 delegacije najvišeg nivoa u Bosni i Hercegovini i to su bili burni događaji.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Zbog toga, možda sam propustio, a sigurno nisam tako temeljito pratio politiku
2 rukovodstva SDS-a ili drugih partija.

3 P: Moguće da je došlo do malog nesporazuma zbog prevođenja onoga što sam
4 ja rekao. On možda i nije. Ipak, za svaki slučaj, ono što ste Vi rekli u Vašem
5 svjedočenju, mislim da je to bilo prošlog četvrtka, je da se SDS zalagao za
6 politiku očuvanja Jugoslavije i to u obliku federativne zajednice republikâ. I
7 zvanično, taj koncept je vrijedio sve do jeseni 1991. godine kada je stvorena
8 Republika Srpska. To je ono što ste Vi rekli tokom Vašeg svjedočenja i Vi se
9 toga sjećate, riječ je o zvaničnoj politici.

10 O: Da, to je tačno. Zvanično nikada nijedan organ SDS-a u tom periodu
11 nije izmijenio osnovni politički akt, a to je program SDS-a.

12 P: A onda ste rekli u Vašem svjedočenju ranije u ovom predmetu, gospodin
13 Harmon Vas je pitao: "Nakon ovih konkretnih sastanaka u aprilu 1991. godine,"
14 postavljeno Vam je pitanje da li ste dobili uputstva da pripremite karte u vezi
15 sa etničkim sastavom Vaše opštine. Gospodin Harmon Vam je postavio takvo pitanje
16 i Vi ste odgovorili "Da". A, onda ste rekli: "U određenom periodu 1991. godine
17 dobili smo naređenje stranke da pripreмимо karte opština što preciznije
18 pokazujući etnički sastav i strukturu na teritoriji opštine".

19 Možete li nam pomoći informacijom u vezi s tim kada ste dobili takvo
20 naređenje ili takvo uputstvo?

21 O: Precizno Vam ne mogu pomoći, mogu bliže reći ljeto 1991.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li kažete da je to bilo definitivno nakon ovih sastanaka u aprilu
2 1991.?

3 O: Da. Mi smo karte crtali nakon toga. Ne znam da li smo i možda neku
4 kartu pravili na početku političkog djelovanja. Moram da Vam kažem da sam ja u
5 kancelariji SDS-a imao odštampanu, javno negde odštampanu, kartu Bosne i
6 Hercegovine koja je bila obilježena svim bojama i sa popisom stanovništva i
7 obilježena upravo bojama o kojim pričam. Znači, bio je to u jedno vrijeme javni
8 dokument. Ja ne znam da li smo i mi u tom periodu napravili neku kartu u vezi sa
9 tim. Ali, posle ovih sastanaka, ja se sjećam te karte koju smo pravili i mislim
10 da smo dodavali i podatke o a... a... vlasništvu nad zemljom koju su imali Srbi u
11 našoj opštini. Znači, izražavali smo i p... a... procentualno vlasništvo nad šumama,
12 zemljom koliko je imalo stanovništvo u kojoj opštini. Toga se sjećam perioda, ne
13 mogu baš precizno svega da se sjetim.

14 P: A Vi ste prihvatili i sproveli te odluke u svome području; zar ne?

15 O: Da.

16 P: I, niste vidjeli ničeg pogrešnog u tim uputama?

17 O: Iskren da budem, postojale /sic/ se dva ra... dva smjera razmišljanja.
18 Ja moram to reći radi potpune istine. Mnogo se diskutovalo i oko tog formalnog,
19 znači, vlasništva nad Bosnom, u smislu posjedovanja zemlje. Ja se sjećam nekih
20 diskusija i naših političara na tu temu da je vlasništvo u pravnom smislu nad
21 zemljom u velikom postotku u rukama Srba, na strani Srba. A, crtanje tih karata
22 dovodio sam u vezu, moram biti iskren, i sa formiranjem ovih zajednicâ opštinaâ

23

24

25

26

27

28

29

30

1 koje su u jednom trenutku nazvane Srpske Autonomne Oblasti.

2 P: Te Srpske Autonomne Oblasti počele su se formirati negdje u ljeto
3 1991.; je li to tačno?

4 O: Ja mislim da je to period juli, pa onda avgust 1991. godine. To je
5 tačno.

6 P: Da li je sveukupno formirano njih pet; je li to tačno?

7 O: Tačno. S tim što u tom periodu je formirano samo četiri. SAO Birač,
8 na kojoj sam ja bio, formirana je u januaru ili... januaru, januaru, tačno, 1992.

9 P: Sveukupno pet, a Birač, koji je bio Vaša oblast -

10 O: Šest. Da.

11 P: Znači, sveukupno šest?

12 O: Da.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, hoću da postavim
14 pitanje da bih dobio razjašnjenje, imam problema da nešto shvatim.

15 Pričali ste nam o crtanju karata koje su se zasnivale na nacionalnoj
16 strukturi stanovništva, ali isto tako i na vlasništvu nad zemljom. Rekli ste da
17 su bila dva toka i da je formalno vlasništvo nad Bosnom u smislu
18 zemljoposjedništva... I da su se odvijali razgovori u kojima su sudjelovali
19 političari. Da li se to odvijalo na lokalnom nivou ili na nivou države, mislim
20 na nivou države Bosne i Hercegovine u to vrijeme?

21 SVEDOK: Vaša ekselencijo, ti razgovori o vlasništvu, zemljovlasništvu
22 nad z... e... zemljom u Bosni su se odnosili na razgovore koji su vodili najviši
23 predstavnici političkih stranaka u Bosni i Hercegovini. Ja sam čuo takve

24

25

26

27

28

29

30

1 argumentacije u brojnim televizijskim sučeljavanjima, raspravama i tako.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je to bilo pitanje koje se
3 odvijalo na lokalnom nivou, ili?

4 SVEDOK: Oko vlasništva nad zemljom, ja se zaista ne sjećam, ne tvrdim da
5 nismo možda i mi lokalno razgovarali, ali nisam siguran u to. Moguće.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako govorimo o zemljoposjedništvu i tome
7 da je većina zemlje bila u posjedu Srba. Da li je značenje političkog argumenta
8 da ukoliko nema većinskog stanovništva, barem što se tiče broja stanovnika, da
9 onda to može da bude kompenzirano ili bi bilo jednako važno koliko je ljudi
10 izvjesne nacionalne pripadnosti živjelo u tom području, ali koji dio toga
11 područja je bio u vlasništvu osobâ konkretne nacionalne pripadnosti. Da li je to
12 bilo značenje te rasprave?

13 SVEDOK: Da. To je bilo značenje to rasp... te rasprave. Ja želim samo da
14 Vam pomognem, a bojim se da ne zakomplikujem stvar. SDA je isticao demografski
15 faktor, znači, broj stanovništva kao argument u bos... u... u raspravama oko toga
16 veoma možda čudnog pitanja čija je, zapravo, Bosna, a Srbi su isticali
17 istorijski faktor i to vlasništvo nad zemljom. Hrvati su isto imali svoje
18 argumente oko toga, uglavnom istorijske argumente o tome koji je vladar vladao u
19 određenom trenutku.

20 To su bile u to vrijeme uobičajene argumentacije suprotstavljenih
21 strana. Ja sam čuo brojne od njih. Zaista, sad izgleda čudno o čemu se
22 diskutovalo, ali i o tome se diskutovalo.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastaviti, gospodine Stewart.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod]
2 P: Gospodine Deronjić, da razjasnimo. Vi ste pripremili neke karte u
3 svom području, zar ne, u odgovoru na ove upute koje ste spomenuli?
4 O: Da.
5 P: A, kakve prirode su bile karte koje ste pripremili?
6 O: To je bila karta opštine Bratunac sa približnim mar... sa markiranjem u
7 različitim bojama etničkog sastava te opštine u teritorijalnom smislu gde su
8 raspoređeni Muslimani, gde Srbi. Prilično slobodna jedna procjena, jer teško je
9 u mješovitim naseljima kakva je opština Bratunac i selima, precizno izraziti
10 koja teritorija pripada jednoj strani ili drugoj. Kuće su, najčešće izmiješane,
11 ne postoji, znači, stroga podjela u tom smislu.
12 P: Da razjasnimo. Kako ste počeli... Možda prvo da postavim pitanje da li
13 ste Vi lično sudjelovali u izradi bilo koje od tih karata?
14 O: Ne. Lično nisam nijednu ja radio, radile su službe. Obično sekretar u
15 stranci je bavio se tim pitanjem.
16 P: Da li znate, je li pripremljena jedna ili više karata u odgovoru na
17 te upute za vašu regiju?
18 O: Ja znam i sjećam se jedne. Time ne tvrdim da možda nije bila i neka
19 druga, ali ja se ne sjećam.
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Iako ste odgovorili da niste sudjelovali u izradi te karte, da li ste
2 je vidjeli kada je bila pripremljena?

3 O: Da, sigurno sam je vidio. Ne mogu se ja tačno sjetiti svih tih
4 detalja, ali poznato mi je bilo i to smo radili javno u kancelariji. Prisustvovô
5 sam i ja ponekad tome.

6 P: Da li je to bilo ovako: da li je mapa sadržavala postojeće granice
7 jedinica unutar Vašeg područja, a zatim u odnosu na sve te postojeće jedinice
8 pokušalo da se utvrdi nacionalni sastav?

9 O: Ne mogu se zaista sjetiti. Mislim da je to karta Bratunca - da li je
10 slobodno urađena, rukom, ili negdje iskopirana u nekom razmjeru, danas ne mogu
11 da se precizno sjetim.

12 P: Možete li se sjetiti vremenskog perioda koji je bio potreban za
13 izradu te karte, nakon što ste dobili instrukcije? Već ste rekli da je ona
14 upućena republičkom rukovodstvu stranke. Da li se sjećate koliko je bio dugačak
15 taj period od prijema instrukcija pa do upućivanja karte rukovodstvu stranke?

16 O: Ne mogu se sjetiti a da ne napravim neku grešku. Ne znam zbog čega
17 Vam je to relevantno, ali zaista... ne izbjegavam, nego, apsolutno ne mogu se
18 sjetiti kol'ko bi to moglo biti dana. Možda su je uradili veoma brzo, a poslali
19 sa zakašnjenjem ili obrnuto. Ne mogu sad... ne sjećam se toga.

20 P: Da li imate vlastitih saznanja o tome da li je 1991. godine neko
21 tijelo ili organ ili organizacija ili grupa Muslimana ili Hrvata sudjelovala

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 u nekoj pripremi, izradi, sličnih karata?

2 O: Da. Imam saznanje na lokalnom nivou. Poznavao sam mnoge članove
3 Opštinskog odbora SDA iz Bratunca. Međusobno smo se posjećivali, dolazili smo u
4 kancelarije jedni drugima. Oni su gledali naše karte. Ja lično nisam vidio
5 njihovu kartu, ali sam čuo od njihovih rukovodilaca da i oni slične karte rade
6 sa etničkim sastavom Bosne i Hercegovine.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, imam poteškoća da
8 shvatim ovaj odgovor, možda ih imate i Vi. Molim Vas da to razjasnite.

9 G. STEWART: [simultani prevod]

10 P: Vi ste rekli "Na lokalnom nivou..." kao što se pojavljuje u transkriptu
11 "Mnogi pripadnici Glavnog odbora SDS-a iz Bratunca...". Da li mislite SDS ili šta
12 mislite?

13 O: Nisam, ovaj, svjestan... ovdje su dvije greške. Možda je i do
14 prevođenja, a možda i zbog zamora kod mene. Nije Glavni odbor već Opštinski SDS-
15 a. A odnosi se... ne SDS-a, pardon. Opštinski odbor SDA. Znači, bili smo u
16 prijateljskim odnosima sa nekim ljudima. Ja sam ih poznavao, normalno, i kao
17 sugrađane i komšije koji su bili članovi Opštinskog odbora SDA.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da ovo razjašnjava vašu poentu,
19 časni Sude.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Stewart, približavamo se
21 trenutku kada će biti 17.30h, da li mislite da bi to bio odgovarajući trenutak
22 da napravimo pauzu?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da će to biti pravi trenutak,
2 časni Sude. Svjedok je rekao da je malo umoran, možda bi bio dobar trenutak da
3 napravimo pauzu.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prekidamo sa radom. Nastavićemo sa radom
5 u 17.50h.

6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

7 ... Početak pauze u 17.28h

8 ... Sednica nastavljena u 17.52h

9 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se svjedok uvede u sudnicu.

11 Gospodine Stewart?

12 G. STEWART: [simultani prevod] Samo da kažem do koje tačke smo stigli u
13 vezi sa ovjerovljenjem prema pravilu 73. To je ostalo otvoreno. Trenutno, prema
14 realističnom mišljenju, nećemo nastaviti da insistiramo na certifikaciji po tom
15 pravilu. Jer, kako mi tumačimo ovu mogućnost, ona treba da nam omogući da
16 podnesemo interlokutornu žalbu, za razliku od apelacije. A, u stvarnom svetu,
17 čini se da nije trenutak da insistiramo. Dakle, preostaje nam da /nedostaje
18 simultani prevod/.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To znači da nećete insistirati, drugim
20 riječima, da ćete povući -

21 G. STEWART: [simultani prevod] Zahtjev za ovjerovljenjem, časni Sude.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda izvolite nastaviti sa unakrsnim
23 ispitivanjem.

24 G. STEWART: [simultani prevod]

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Deronjiću, prije pauze smo govorili o kartama. Karte, kao
2 što ste već rekli Sudu, karte su bile poslane republičkom rukovodstvu. Niste ih
3 Vi lično poslali; zar ne?

4 O: Ne mogu se sjetiti, možda sam i ja lično. Obično to radi sekretar u
5 stranci.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Izvinite, časni Sude, zaboravio sam
7 slušalice.

8 P: Dakle, to je administrativno pitanje koje je bilo samo upućivanje
9 karata štabu stranke; zar ne?

10 O: Da.

11 P: Rekao sam u množini, jer to proizilazi iz Vašeg svjedočenja, iako ne
12 znamo da li je jednina ili množina, da li je bila jedna ili više karata. Ne bi
13 trebalo da pravim pretpostavke.

14 Nisam siguran kako ovo treba da funkcioniše za svjedoka.

15 G. STEWART: [simultani prevod] Želim da mu pokažemo dokazni predmet P38.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] On će biti predočen svjedoku, a zatim
17 stavljen na grafoskop.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Koliko ja shvatam, svjedok i gospodin
19 Krajišnik će željeti da pogledaju verziju na B/H/S-u, a mi ostali možemo da
20 izaberemo, vjerovatno prevod.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li imate pred sobom, gospodine Deronjiću, taj dokument?

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Predstavnik Sekretarijata još traži
3 dokazni predmet o kojem govorite.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

5 SVEDOK: Da. Imam dokument pred sobom, gospodine Stewart.

6 G. STEWART: [simultani prevod]

7 P: Hvala, gospodine Deronjiću. Ovo je dokument sa datumom 15. avgust
8 1991., naslovljen svim Opštinskim odborima, uključujući i Bratunac. Vidjeli smo
9 ga i ranije, ali da se podsjetimo. Ideja je bila... prevod na engleski nije
10 vjerovatno najbolji prevod koji je napravljen, ali lako je predstavnicima
11 stranke da ne budu u kontaktu sa običnim ljudima koji nisu politički i aktivno
12 sudjelovali. To je poenta ovoga teksta; zar ne, gospodine Deronjić?

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li dobivate prevod, gospodine
14 Deronjiću? Klimate glavom, pa vidim da ne dobivate prevod.

15 Molimo poslužiteljicu da svjedoku donese druge slušalice, da bismo mogli
16 znati da li je uzrok što svjedok ne čuje njegove slušalice ili neki drugi
17 razlog.

18 SVEDOK: Časni Sude, ja dobivam prevod i na ove slušalice. Ali, mogu da
19 pratim donekle i na engleskom. U prevodu se ne sadrži kompletno pitanje koje mi
20 je gospodin Stewart postavio. Zamolio bih... ja smatram da nije namjerna greška

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prevodilaca, već da nije stigla da prevede kompletno pitanje. Zamolio bih Vas da
2 joj ponovite, da ona može da mi prevede. Vezano je za onaj deo kojim... u kome
3 govorite o odvajanju politike od naroda, ona je potpuno pogrešno prevela Vaše
4 pitanje.

5 GĐA PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju nikakve materijale.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da prvo naglasim da su greške u prevodu
7 uglavnom prouzrokovane brzinom govora i želim da naglasim da smo ranije imali
8 probleme i sa transkribovanjem i neću se ustezati da izrazim divljenje onima
9 koji rade transkript i koji prevode. Ukoliko malo usporimo, onda ćemo smanjiti
10 mogućnost pogrešnog prevoda i svakako smanjiti mogućnost grešaka.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li da komentiram, časni Sude, jer
12 mislim da se radi o maloj zabuni u vezi sa poteškoćama slušalica gospodina
13 Deronjića. Možda se radi o nesporazumu. Ja sam rekao da prevod konkretnog
14 dokumenta P38 nije bio najbolji prevod. Zapravo, iskreno govoreći, radi se o
15 lošem prevodu. Ali, nisam rekao ništa u vezi sa simultanim prevodom koji
16 dobivamo u sudnici danas, što je sasvim drugo pitanje.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A, nisam ga ni shvatio kao kritiku na
18 prevod koji dobivamo u sudnici.

19 G. STEWART: [simultani prevod] /nedostaje simultani prevod/
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Gospodine Deronjiću, počecu od početka. Ne mogu Vas zaustaviti, Vi
2 razumijete engleski i razumijete moje pitanje i ja Vas ne mogu spriječiti da to
3 radite. Ali, možda bi bilo bolje da prepustite manjkavosti u prevodu što je
4 moguće više drugima da se o njima brinu, a da se Vi skoncentrišete na ono što
5 dobivate kroz slušalice.

6 Sve što sam htio da kažem u uvodu je da li se slažete da se ovaj
7 dokument, prije svega, bavi jednim poznatim problemom, a to je da oni koji su
8 aktivno sudjelovali u politici mogu doći u situaciju da nemaju kontakt sa
9 ljudima koji jednostavno vode svoje svakodnevne živote i ne sudjeluju aktivno u
10 političkom životu.

11 O: Da. Sada potpuno razumijem pitanje. Kad budete imali priliku i Vi i
12 ja da vidite transkript, vidjećete da je potpuno suprotno pitanje koje mi je sad
13 postavljeno ili suprotno prevedeno.

14 Tačno je da se - znači, sad je moj odgovor - ovaj dokument odnosi na
15 opasnosti od birokratizacije stranke, što znači, odvajanja od naroda. To je
16 tačno.

17 P: Dakle, u osnovi smo se složili, gospodine Deronjiću, da ono što sam
18 Vam rekao, da je u skladu sa Vašim vlastitim mišljenjem.

19 O: Da.

20 P: Postoji i neka vrsta sistema pod navedenim tačkama, osobito pod
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tačkama 4 i 5 da svaki član Lokalnog odbora ima odgovornost da ostane u kontaktu
2 sa 10-20 domaćinstava i da o tome podnese izvještaj. Gospodine Deronjić, da li
3 je tačno reći da je jedna od tih teoretski veoma dobrih ideja veoma teška za
4 provođenje u praksi?

5 G. HARMON: [simultani prevod] Izvinite, časni Sude. Mislim da pitanje
6 treba da se usredsredi na opštinu u kojoj svjedok zna za ovaj dokument, a ne
7 toliko široko. Mislim da je to preširoko i previše uopšteno.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja sam shvatio da se pitanje odnosi na
9 vlastito iskustvo gospodina Deronjića u toj opštini. Ali, ukoliko grešim, molim
10 Vas da preformulišete pitanje, ukoliko sam u pravu, onda možda svjedok može da
11 odgovori na pitanje.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, Vi ste u pravu.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Onda, možete odgovoriti na
14 pitanje.

15 SVEDOK: Ja sam već govorio o nekim od ovih stavova koji su kasnije
16 sadržani i u dokumentu, varijanta "A" i "B". I, čini mi se da sam rekao - ne
17 mogu opet, znači, sam sebe citirati tačno - ali smisao je da nismo baš mogli sve
18 provesti na terenu.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sada imamo problem sa prevodom.

20 G. STEWART: [simultani prevod] Zapravo, imamo problem sa odsustvom
21 prevoda.

22 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Deronjiću, možete li, molim
23 Vas, da ponovite svoj odgovor jer nismo dobili prevod.

24 SVEDOK: Da. Ponoviću odgovor. Ja sam rekao da sam prethodnih dana
25 govorio o tom pitanju sprovođenja apsolutno svih mjera koje dobijamo od... kao
26 smjernice za rad Glavnog odbora. I, rekao sam da neke od tih predloga je bilo
27 nemoguće provesti. Mislim, ako se ovde govori o ovih... ovo što je sadržano u
28 članu 4, da bih mogao biti precizan, da je to bilo gotovo nemoguće provesti

29
30

1 potpuno.

2 G. STEWART: [simultani prevod]

3 P: Možemo to da stavimo na stranu, hvala Vam. To je dokument P38.

4 Da se vratimo na jednu širu sliku, gospodine Deronjiću. Da li se sjećate
5 jula 1991. godine - a to je bilo mjesec dana prije nego što se pojavio taj
6 konkretni dokument - ali i dalje, u julu 1991. godine postojao je sporazum koji
7 se smatrao istorijskim. Sporazum između Srba i Muslimana na nivou države Bosne i
8 Hercegovine o tome da će Bosna i Hercegovina ostati u sastavu Jugoslavije. Da li
9 je to tačno?

10 O: Da. Sjećam se tih događaja. Ne mogu se sjetiti precizno datuma. Ali,
11 u Zvorniku, mislim da s... znam da je održan jedan sastanak, ako mislite na taj
12 sastanak. Nisam lično prisustvovao tvo...tom sastanku iako je bio blizu - nije me
13 niko obavijestio. Pokušaj stvaranja, tako je upravo nazvan, istorijskog
14 sporazuma između Srba i Muslimana u Bosni i Hercegovini i taj pokušaj je bio
15 sproveden. Rezultirao je određenim dogovorom sa jednom manjom strankom koja je
16 zastupala interese Muslimana u Bosni i Hercegovini, to je MBO stranka. I, sa tim
17 liderom je Karadžić u Zvorniku održao taj sastanak, javni skup i pokušao je
18 napraviti taj istorijski sporazum.

19 Naravno, ne možemo govoriti o reprezentativnoj stranici Muslimana u Bosni
20 i Hercegovini, jer Alija Izetbegović očigledno nije pristao na takav dogovor.

21 P: Ali, taj je sporazum ili imao ili je izgleda imao podršku gospodina
22 Izetbegovića; zar ne?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Ja mislim, koliko se ja sjećam, da nije imao podršku. Možda
2 grešim.

3 P: Može se, ustvari, desiti da je došlo do greške. Vi ste rekli: "Ta
4 mala stranka nije predstavljala ukupne interese Muslimana u Bosni i Hercegovini,
5 ali očigledno Karadžić se nije složio s tim". Vi ste vjerovatno rekli
6 "Izetbegović" u tom odgovoru.

7 O: Izetbegović. I ja sam skoro siguran da sam rekao Izetbegović i mislim
8 na Izetbegovića da se nije složio s tim dogovorom.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Čini se da je došlo do zabune. Tamo gdje
10 se pojavljuje ime "Karadžić", ako je to sporno pitanje, jer u transkriptu kaže:
11 "I, to je bilo sa njihovim vođom" i ja sam shvatio da je to vođa male
12 muslimanske stranke s kojim je Karadžić održao sastanak u Zvorniku i da se
13 Karadžić nije složio da je ta stranka, ta mala stranka predstavnik muslimanskog
14 naroda. Meni zvuči prilično logično, ja ne izražavam nikakvo drugo mišljenje o
15 tome. A kasnije, mislim da svjedok nije pomenuo ime gospodina Karadžića.

16 G. STEWART: [simultani prevod] Ne, jeste na stranici 70 u redu 2. Mislim
17 da je zbog toga došlo do zabune, kada je svjedok rekao da se gospodin Karadžić
18 nije složio s tim, ja sam mislio da je on mislio na to neslaganje gospodina
19 Karadžića sa tom strankom pošto je ona mala stranka i ne predstavlja cijeli
20 muslimanski narod. A, ustvari, došlo je do greške u transkriptu jer je svjedok
21 mislio na gospodina Izetbegovića u tom svom drugom odgovoru koji se nije složio

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa tim sporazumom, tako da se u transkriptu pojavljuje Karadžić umjesto
2 Izetbegovića. I, mislim da je sada savršeno jasno.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ja nemam nikakvih problema sa shvatanjem
4 toga. Ja sam shvatio da se gospodin Karadžić nije složio s tim da ta mala
5 stranka predstavlja cijelo to stanovništvo, jer je smatrao da oni nisu
6 reprezentativni za muslimansko stanovništvo. Tako sam to shvatio.

7 G. STEWART: [simultani prevod] Da, to je tačno. Ali, kada je svjedok
8 govorio dalje, on je rekao da se gospodin Izetbegović nije uopšte složio sa tim
9 sporazumom.

10 SVEDOK: Ako dozvolit -

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastavite.

12 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala.

13 SVEDOK: Ako dozvolite, časni Sude, ja bih dao pojašnjenje ovo o...ove
14 rečenice.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ako je gospodinu Stewartu potrebno bilo
16 kakvo dalje objašnjenje, on će Vas pitati, a ako ne, ja nema nikakvih problema u
17 ovom trenutku da shvatim Vaše svjedočenje.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Pošto posljednjih par minuta raspravljamo
19 o ovome, a gospodine Deronjić je taj koji je svjedok i bilo bi mi draže kada bi
20 gospodine Deronjić objasnio.

21 P: Izvolite, gospodine Deronjić.

22 O: Radi se o lapsusu. Rekao sam "Karadžić se nije slo...slagao s tim".
23 Znači, u pitanju je lapsus. Karadžić se trudio da napravi taj sporazum i čak je
24 predstavljen u Bosni i Hercegovini kao istoprijski sporazum. A, ja sam želio da
25 kažem da to nije bila reprezentativna volja muslimanskog naoda, jer je to mala

26

27

28

29

30

1 stranka. A stav gospodina Izetbegovića, po mom mišljenju, je bio negativan prema
2 tom sporazumu. To je objašnjenje. Dozvolite mi samo još jednu rečenicu.

3 Čini mi se da s... tražite od mene - sve vrijeme to osjećam, želim to da
4 kažem - da budem dosledan u detaljima. I, veoma se trudim i razmišljam sve vreme
5 o tome, a to je najbolji put da ću napraviti još niz ovakvih gluposti. Mislim da
6 je ukupno nametnuta atmosfera da moram stalno da mislim da budem dosledan u
7 svakoj riječi. Ja sam dosad dao hiljade stranica i pod tim pritiskom ću
8 napraviti još niz ovakvih gluposti.

9 P: Gospodine Deronjić, ja sam uvjeren da će me uvažene sudije podržati u
10 ovome, element prevoda čini život teži svima i prirodno je da se prave lapsusi.
11 Svi to shvataju. To nije nikakav problem. Povremeno to moramo da raščistimo kada
12 se desi - to je broj 1. Broj 2, ja samo želim da Vi Vijeću iznesete detalje onda
13 kada to možete i kada to radite da to radite istinito, na osnovu svog istinskog
14 sjećanja. Jer, ono što Vijeće želi, u to sam uvjeren, i što mi želimo je da ako
15 se ne možete sjetiti nekog detalja, recite da se ne možete sjetiti nekog
16 detalja. A, ako se pouzdano sjećate nekog detalja, onda iznesite taj detalj.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Mislim da je to fer rezime onoga što svi
18 mi tražimo, časni Sude.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Deronjić, nemojte biti
20 nervozni. Svi smo svjesni toga da ima puno detalja, samo pokušajte da se
21 koncentrišete i da odgovorite na najbolji mogući način na pitanja i neće biti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 nikakvih problema.

2 Izvolite, nastavite.

3 G. STEWART: [simultani prevod]

4 P: Onda idemo dalje na 14., 15. oktobar 1991. godine. Čak i ako se ne
5 sjećate tačnog datuma, gospodine Deronjić, da li se sjećate da je u to vrijeme
6 bio jedan vrlo značajan događaj, a to se desilo na Skupštini Bosne i Hercegovine
7 kada su muslimanski i hrvatski poslanici glasali za Deklaraciju o proglašenju
8 nezavisnosti Bosne i Hercegovine, nakon što su srpski poslanici napustili
9 sjednicu?

10 O: Da. Sjećam se potpuno tog događaja. Sjećam se kad je održan i sjećam
11 se da sam ga u svojoj kući pratio na televiziji zajedno sa mojim ocem.

12 P: I, razlog zašto ja kažem 14. i 15. oktobar, nije to zbog toga što ne
13 znamo tačno koji je datum, već je počelo 14-og i ušlo je u noć na 15.; je li
14 tako? Da li ste Vi to pratili na televiziji?

15 O: Da.

16 P: I, gospodin Krajišnik je, naravno, u tome učestvovao jer je on bio
17 predsjedavajući i ostao je vrlo kratko samo da bi, što se njega tiče, zvanično
18 zatvorio sjednicu.

19 O: Tačno. Nakon napuštanja, gospodin Krajišnik je ostao još izvesno
20 vrijeme nastojeći da formalno zaključi Skupštinu.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Onda je on otišao, ali muslimanski i hrvatski poslanici su nastavili
2 sa sjednicom.

3 O: Da.

4 P: U praktičnom smislu, nastavili su sa raspravom i donijeli su
5 Rezoluciju.

6 O: Tačno.

7 P: I, taj postupak, to nastavljanje sjednice nakon što je gospodin
8 Krajišnik formalno zatvorio sjednicu, srpski poslanici i šira srpska zajednica
9 je smatrala taj nastavak sjednice neustavnim; je li tako?

10 O: Da. Mi smo smatrali to neustavnim.

11 P: Ili, drugim riječima, smatralo se da to nema snagu, nema vrijednost,
12 pošto to nije bila stvarna sjednica Skupštine, s obzirom da je gospodin
13 Krajišnik zatvorio sjednicu i otišao. To je bilo srpsko stanovište; je li tako?

14 O: Da, tačno. Ukoliko s... govorimo o ukupnom srpskom a... a... a... ukupnoj
15 srpskoj populaciji, ne znam da li svi ljudi znaju pravno-ustavno kako stoje te
16 stvari i kako su propisane, ali smo smatrali najmanje da je to nepravedna
17 odluka, jer je donijeta bez srpskog... srpskih predstavnika u Skupštini.

18 P: Gospodine Deronjić, nisam išao toliko daleko da kažem da je svaki
19 Srbin... I, Vi ste u pravu, svaki Srbin u zemlji ima neko gledište na ustavnost,
20 kao što je nemoguće ovdje naći bilo koga ko ne bi imao neko gledište na Ustav
21 evropske zajednice.

22 Ali, dajte da sada pređemo na decembar 1991. godine. Gospodin Harmon Vam

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je postavio pitanje o sastanku održanom 19. decembra 1991. godine. Ali, mislim
2 da je bilo jasno tokom Vašeg prethodnog svjedočenja da Vi niste sasvim sigurni u
3 datum kada je održan taj sastanak i mislim da znate o kom sastanku govorim. To
4 je sastanak na kome su iznesene varijante "A" i "B", a Vi niste sasvim sigurni u
5 datum tog sastanka.

6 O: Pa, nisam bio siguran u datum tog sastanka. A, ono što možda mi je
7 pomoglo malo, to je... nakon davanja intervjua sam ponovo vidio te zapisnike sa
8 Opštinskih odbora i mislim da sada detaljnije mogu o tome reći da je taj
9 sastanak bio 19., jer je proizveo jednu sjednicu odmah u Bratuncu nakon tog
10 sastanka. Ja sam bio u dilemi da li je bio prije održavanja Skupštine - za koju
11 znam da je bila 20-og ili 21-og - ili posle te Skupštine. Uglavnom, ostalo mi je
12 u sjećanju da sam vidio sve učesnike te skupštine na tom sastanku. To je moguće,
13 iako sam bio pred taj s... pred Skupštinu na tom sastanku i moguće ako sam bio
14 posle. Žao mi je ako nisam mogao da budem potpuno precizan.

15 P: To je svjedočenje koje ste već dali u ovom predmetu. I, u vašem
16 ranijem svjedočenju, mislim da je to bilo u petak 13-og, ukazali ste na dvije
17 stvari. Prvo, rekli ste da ste na tom sastanku, koliko se Vi sjećate, vidjeli
18 najviše zvaničnike SDS-a, uključujući Predsjedništvo stranke i uključujući
19 gospodina Krajišnika koji je pripremao sjednicu Skupštine. Pominjanje
20 pripremanja sjednice Skupštine ukazuje na to da je do tog sastanka došlo prije
21 sjednice Skupštine. Da li Vam to zvuči moguće?

22 O: Da, zvuči mi veoma moguće.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: A, onda ste rekli, naravno svi članovi Glavnog odbora su bili
2 prisutni, i onda ste takođe rekli u Vašem svjedočenju... Da samo skratim. Ne
3 pokušavam ja sad Vas da uhvatim u nekoj grešci, gospodine Deronjić, samo da bude
4 jasno. Vi ste rekli: "Da bude jasno, to je bio opštepoznat događaj kojem su
5 prisustvovali svi najviši zvaničnici stranke. I ljudi koji su prisustvovali,
6 gospodin Koljević, gospođa Plavšić, nisam siguran da sam ih sve vidio, ali neke
7 od njih sam vidio."

8 Dakle, iako Vi uopšteno tvrdite da je najviše rukovodstvo bilo prisutno,
9 čini se da u svakom od tih pojedinačnih slučajeva niste 100% sigurni. Dakle, da
10 li je to situacija da Vi ne možete da budete sigurni u slučaju gospodina
11 Koljevića, gospođe Plavšić, gospodina Krajišnika? Dakle, u bilo kom konkretnom
12 slučaju, Vi ne možete biti 100% sigurni da je ta osoba bila prisutna ili nije?

13 O: Složio bi' se sa Vašim stavom. Znači, odgovor bi bio "da", uz jednu
14 malu ogradu. Po pitanju gospodina Krajišnia, ja sam govorio da nisam siguran u
15 to da je on bio na ovom sastanku ovog tipa - rasprava o varijantama "A" i "B" -
16 ali sam siguran da sam ga vidio tih dana tu, jer je tada održana i Skupština.
17 Moram reći da moje sjećanje ima veze i sa samom sjednicom Skupštine i možda iz
18 logičke pretpostavke izvedeno, ali ja mislim da sam ga i vidio. Oprostite ako
19 sam malo kontradiktoran u tome.

20 P: Gospodine Deronjić, Vi upravo pojašnjavate ono što ste rekli. Dakle,
21 ako je stav gospodina Krajišnika, a i jeste to njegov stav, da on nije bio na

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sastanku na kojem je raspravljana varijanta "A" i "B", onda je Vaš stav da Vi to
2 ne biste osporavali; je li tako?

3 O: Ne znam stav gospodina Krajišnika, al' ako je on takav, a nemam
4 razloga da sumnjam -

5 G. STEWART: [simultani prevod] Izvinjavam se, gospodine Deronjić.
6 Pokušavao sam Vam pomoći tako što sam Vam rekao koji je njegov stav. Njegov stav
7 jeste da on nije bio na tom sastanku. Dakle, s obzirom da to jeste njegov stav,
8 Vi ste voljni da prihvatite taj stav; je li tako?

9 O: Iz razloga, pošto ne mogu da tvrdim da je sigurno bio, ja prihvatam
10 takav stav.

11 P: Možete li nam opisati tačno kada tokom tog sastanka - da li na
12 početku ili tokom sastanka ili pri kraju sastanka kad su ljudi odlazili - dakle,
13 kad god u tom vremenskom periodu ti dokumenti ili taj dokument u kom je bila
14 varijanta "A" i "B" su dostavljeni? Kada ste ih Vi primili?

15 O: Kada sam razmišljao... oprostite što ću malo napraviti uvoda. Kada sam
16 razmišljao o tom pitanju, čini mi se da sam ga i u... u ranijem periodu dobio od
17 Tužilaštva, ja nisam mogao da se sjetim konkretno za tu sjednicu. Rekao sam da
18 je praksa bila da mi dokumenta, smjernice dobijamo nakon sastanka zapakovani
19 /sic/ u kovertama, izuzev ako to nisu radni materijali, kakav mislim da ovaj
20 jeste bio, sa mnoštvom a... a... nekih odluka koje je trebalo sve raspraviti na tom
21 sastanku. Moguće da smo taj dokument dobili dolasku... konkretno ovaj dokument
22 dobili u dolasku i u povratku, ja ne mogu precizno reći kad sam ga ja lično uzeo
23 na tom sastanku.

24 O: Samo da pojasnimo, dokument... Možda možete da pogledate taj dokument.

25

26

27

28

29

30

1 G. STEWART: [simultani prevod] To je P44, časni Sude.

2 GĐA PREVODILAC: Ispravka, P43.

3 G. STEWART: [simultani prevod] Nisam siguran da li je to bitno, prevod
4 je bio P44, nadam se da će svjedok dobiti P43, u svakom slučaju.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, ako tokom pauze imate
6 predstavu o tome koja dokumenta želite da pokažete svjedoku tokom unakrsnog
7 ispitivanja, onda dostavite obavijest Sekretarijatu, tako da oni mogu da
8 pripreme ta dokumenta.

9 G. STEWART: [simultani prevod] Da. Shvatam, časni Sude. Mi ćemo to
10 učiniti. Mislim da je ovo posljednji dokument za danas poslijepodne. Ali, primio
11 sam k znanju.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Još uvijek imamo dosta toga da
13 uradimo.

14 G. STEWART: [simultani prevod] Shvatio sam.

15 P: Prvo, ovaj broj 100, to je taj primjerak koji ste Vi dobili; je li
16 tako? Vidite u gornjem desnom uglu na prvoj stranici gdje se pojavljuje broj
17 100? To je, ustvari, taj primjerak koji ste Vi dobili; je li tako?

18 O: Ne mogu to precizno reći, da li je ovo onaj koji sam ja dobio.
19 Mislim, ne znam o tome ništa da li je baš ovo taj dokument. Ja nisam nikome dao
20 taj dokument, pa da bih mogao da kažem "to je taj dokument."

21 P: Šta tačno kažete da Vam je rečeno o tom dokumentu usmeno tokom tog
22 sastanka?

23 O: Ja jedino tačno i sigurno tvrdim da se sjećam objašnjenja
24 Karadžićevih o pojedinim stavovima u, ovaj, ovim varijantama u prvom i drugom

25

26

27

28

29

30

1 stepenu njihove realizacije. Sjećam se onoga... toga se najbolje sjećam,
2 objašnjenja kako te ljude treba na terenu da držimo u kontaktu sa Mjesnim
3 odborima, a zatim i sa, ovaj, Opštinskim odborom. To je neče... nešto što sam
4 zapamtio. A, u suštini, sjećam se razgovora o ovim tačkama. Ne bih mogao ništa
5 pojedinačno, specifično dodati tim objašnjenjima.

6 P: Kada govorite o raspravi o tome kako biti u kontaktu sa ljudima na
7 terenu, sa Lokalnim odborima i Opštinskim odborima, kada kažete: "Ljudi na
8 terenu treba da budu u kontaktu sa Opštinskim odborima i Lokalnim odborima", ja
9 ne pokušavam da sitničarim, ali ustvari je obrnuto. Lokani odbori i Opštinski
10 odbori treba da budu u kontaktu da ljudima na terenu; je li tako?

11 O: Tako je. Tako sam i rekao.

12 P: A, kada ste svjedočili u petak o ovom sastanku rekli ste vrlo iskreno
13 da ste u mogućnosti da citirate samo jednu rečenicu koju je rekao gospodin
14 Karadžić, a to je da Vi lokalni predstavnici imate obaveza da obezbjedite
15 kontakt sa svakim čovjekom, sa svakim Srbinom u opštini. I, ako je moguće, da
16 ostvarite fizički kontakt, a time se sugerije da Opštinski odbori treba da među
17 zvaničnicima podijele određeni broj porodica za koje će oni biti zaduženi.

18 Dakle, zvuči, gospodine Deronjić, da dokument koji smo pogledali prije
19 par trenutaka, a to je dokument P38 od 15. avgusta, za koji ste Vi rekli da ga
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je bilo vrlo teško ako ne i nemoguće primijeniti u praksi; je li tako?

2 O: Da. Zvuči kao i onaj stav iz ranijeg uputstva o ponašanju stranke, s
3 tim što ja želim da kažem da ovih objašnjenjâ i govora gospodina Karadžića se
4 sjećam upravo sa ovog sastanka.

5 P: Gospodine Deronjić, ja nisam u poziciji da osporavam Vaše sjećanje o
6 tome na tom sastanku. Ono što sam ja rekao je da taj konkretni dio onoga što Vam
7 je rekao gospodin Karadžić zvuči kao pojačavanje onoga što je rečeno u dokumentu
8 od 15. avgusta.

9 O: Da, to je tačno.

10 P: Da li Vi lično znate ko je pripremio dokument koji sada gledate pred
11 sobom P43, uputstvo sa varijantom "A" i "B", uputstvo o organizovanju, itd.

12 O: Lično ne znam, izuzev što sam mogao da pročitam da je to, znači,
13 materijal Glavnog odbora. I, mogu Vam reći da sam detaljnije pažnju usmjerio na
14 to tek kada sam se našao ovde u sudnici i kada s... odnosno u pritvoru i kada sam
15 vidio taj dokument. A, jedno vrijeme sam čak mislio da bi to mogao biti i
16 skupštinski zak... da bi to mogli biti neki skupštinski zaključci, što je
17 očigledno potpuno netačno, mišljenje.

18 P: Ja samo pokušavam da bude jasno, gospodine Deronjić, da... Vi, naravno,
19 možete na ovom dokumentu pročitati gornji lijevi ugao naslovne stranice gdje
20 piše "Srpska demokratska stranka Bosne i Hercegovine, Glavni odbor". Da li
21 vidite to u gornjem lijevom uglu?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, da.

2 P: I mi svi to možemo pročitati, bilo na B/H/S-u ili na engleskom.

3 Pitanje -

4 G. HARMON: [simultani prevod] U gornjem lijevom uglu P43 treba da piše
5 *Main Board* za Glavni odbor, a ne *Main Committee*.

6 G. STEWART: [simultani prevod] Potpuno ste u pravu. Onaj koji ja imam na
7 njemu piše *Main Committee* a ovaj koji mi je upravo dât, na njemu piše *Main Board*
8 za Glavni odbor.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A ovaj koji je uveden kao dokazni
10 predmet, u njemu piše *Main Board* za Glavni odbor.

11 G. STEWART: [simultani prevod] Tačno. U tom koji je uveden kao dokazni
12 predmet piše *Main Board*. Ja se izvinjavam. Uz malo sreće, to se prevodi na isti
13 način na B/H/S. Ali, da izbjegnemo svaku zabunu, u gornjem lijevom uglu na
14 naslovnoj stranici piše "Srpska demokratska stranka Bosne i Hercegovine" i u
15 prevodu na engleski je *Main Board*, a u originalu Glavni odbor. Da li to vidite?

16 O: Da, vidim i u engleskoj verziji a imam i u prevodu, piše Glavni
17 Odbor.

18 P: Da. Ja shvatam da Vi možete da razumijete i englesku verziju bez
19 teškoća. Ali, da li je situacija takva da ste Vi lično, na osnovu vlastitih
20 saznanja o situaciji da ne znate ništa više od bilo koga drugog ovdje, osim
21 ovoga što je napisano na ovim stranicama? Ne znate ništa u vezi s tim ko je
22 zaista i pripremio ovaj dokument?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Ja ne znam direktno ništa o tome, izuzev da smo taj dokument u
2 Bratuncu primjenjivali po raznim fazama, uz konsultacije sa Predsjedništvom
3 stranke i uz konsultacije sa gospodinom Zekićem, koji je bio član Glavnog odbora
4 i koji nas je upoznao...upoznao sa raznim fazama primjene ovog dokumenta. I, smatrao
5 sam da je to potpuno dovoljno da mislim da je taj... a i lično sam ga dobio na
6 Glavnom odboru, nisam imao nikakvu sumnju u to da je to autentičan materijal
7 Glavnog odbora SDS-a.

8 P: Da li Vi znate da li je Glavni odbor SDS-a ikada formalno odobrio ili
9 usvojio ovaj dokument?

10 O: Ne. Ne znam to, niti sam provjerio.

11 P: Da li je tačno reći da on nije zvanično predložen na tom sastanku kao
12 dokument koji govori o zvaničnoj politici SDS-a?

13 O: Nisam a... o... razumio u potpunosti smisao pitanja. Na koji sastanak
14 mislite i šta je suština pitanja? Ponovite.

15 P: Izvinite. Sastanak o kojem govorim... Da, shvatam. Radi se o sastanku u
16 Sarajevu 19-og, čini se da ste i Vi mislili, na tom sastanku je govorio gospodin
17 Karadžić. Znači, to je sastanak o kojem ja govorim. Ono što sam Vam htio reći je
18 da na tom sastanku ovaj dokument nije bio predložen kao dokument službene
19 politike SDS-a.

20 O: Ja se ne sjećam da jeste. Znači, odgovor je, po mom sjećanju - nije -
21 znači, da je neko u smislu tome rekao "ovo je dokument koji je donio Glavni
22 odbor". Ja se takve konstatacije ne sjećam.

23 P: Gospodine Deronjić, kad ste svjedočili... Da uklonimo taj dokument sa
24
25
26
27
28
29
30

1 sastanka, odvojimo od sastanka koji je održan 19. decembra. Da li ste Vi te noći
2 ili toga dana, a nedugo nakon sastanka, lično proučili detaljno taj dokument?

3 O: Da. Pred... proučio sam ga i primjenio ga na sastanku u Bratuncu,
4 odnosno tumačio ga na sastanku Opštinskog odbora SDS u Bratuncu.

5 P: Svakako, to je bila varijanta "B", ona je bila ta koja se mogla
6 primijeniti na Bratunac; zar ne?

7 O: Tačno.

8 P: Ovako ću postaviti pitanje. Da li ste imali bilo kakvih sumnji o
9 varijanti "B" ili sadržaju varijante "B" ovoga dokumenta bilo principijelno -
10 bez obzira da li je ona imala za cilj da postigne i da instruiše ono na šta je
11 ciljalo - ili pod 2, u smislu prakse, u pogledu toga da li je ono što je ona
12 ciljalo da postigne i moglo da se postigne? No, prije nego što idemo dalje u to,
13 da li -

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Stewart, mogu li da Vas
15 zamolim da kažete poslužitelju o kojoj se stranici tačno radi, jer više ne
16 govorimo o naslovnoj stranici, nego o varijantama "A" i "B". Dakle, radi se o
17 tome koja stranica treba da bude stavljena na grafoskop.

18 G. STEWART: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Radi se o stranici 5 i
19 na engleskom i na B/H/S-u.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da se stranica 5 stavi na
21 grafoskop. Gospodine Stewart, da Vas podsjetim, ukoliko mikrofoni budu uključeni
22 dok Vi vodite razgovor unutar tima, onda ćemo moći da čujemo ono što govorite.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Ako Vam je to namjera, u redu, ukoliko nije -

2 G. STEWART: [simultani prevod] To je svakako od pomoći, časnici Sude, da
3 me podsjetite na to, ali mislim da neće biti nikakva katastrofa ukoliko se
4 slučajno desi da to i čujete. No, u svakom slučaju, hvala Vam.

5 P: Gospodine Deronjiću, vidite varijantu "B", ona počinje na stranici 5...
6 Postaviću ponovno pitanje, ono je bilo dugačko i ja ću ga razložiti u dva
7 pitanja. Prije svega, da li ste Vi lično imali nekih dilema u pogledu varijante
8 "B", odnosno predloga sadržanih u njoj, principijelnih, u tom smislu da li su to
9 pravi ciljevi za stranku, kako ste Vi bar to shvatali? I, da li tako treba da
10 budu upućene instrukcije?

11 O: Odgovor je iz dva dijela. Prvi dio, na varijantu "B" - tako sam i
12 rekao u Opštinskom odboru - na ovaj prvi stepen varijante "B" nisam imao
13 nikakvih principijelnih dilema oko toga. I, rekao sam da smo dužni da to
14 sprovedemo kao dio državne politike, instrukcija koja nam nalaže najviše
15 rukovodstvo naše stranke. To je zapisano i u zapisniku sa te sjednice. Međutim,
16 kada je Goran Zekić obavijestio Opštinski odbor u Bratuncu i mene lično da se
17 uvodi drugi stepen varijante "B", pojavile su se sumnje da je to moguće, a kod
18 mene i jedna lična dilema u ispravnost te politike. O tome sam nešto govorio, ne
19 bi' želio da idem u detalje, postoji i zapisnik i sa te sjednice u kojima... u... na

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kojoj sam ponudio ostavku ne želeći da idem u realizaciju ovih cviza... ciljeva,
2 jer sam smatrao da će direktno dovesti do rata i takvu rečenicu sam upotrebio.
3 Ona je citirana u tom zapisniku.

4 P: Druga faza je bila ta koja je kod Vas proizvela zabrinutost; zar ne?

5 O: Da.

6 P: Vi lično niste imali nekih principijelnih problema u pogledu prve
7 faze?

8 O: Ne.

9 P: Ako pogledamo, radi se o fusnoti na stranici 5 verzije na engleskom
10 jeziku, a negdje stranica 5 ili 6 na B/H/S-u, tu se nalazi jedna rečenica u
11 kojoj se kaže: "Komandant će imenovati člana Kriznoga štaba koji će koordinirati
12 kontakte sa opštinskim rukovodstvom SDA i HDZ". Da li to vidite?

13 GĐA PREVODILAC: Prevodioci napominju da nemaju dokument niti na jednom
14 jeziku.

15 SVEDOK: Ne mogu da nađem. Pomozite mi, u kome je paragrafu od ovih?

16 G. STEWART: [simultani prevod]

17 P: To je sami kraj tačke 3. Prva faza, broj 3, par redaka neposredno
18 prije nego što ćete doći do tačke 4. Varijanta "B", prva faza, posljednji dio
19 tačke 3.

20 O: Da. Sad sam našao i pročitô.

21 P: "Komandant će imenovati jednog člana kriznoga štaba koji će
22 koordinirati odnose sa Opštinskim rukovodstvom SDS-a i HDZ-a". Da li se to
23 desilo u Bratuncu?

24 O: Ne. Ja sam koordinirao te odnose sa SDA i HDZ, Opštinskim odborima d...
25 odnosno HDZ i ne postoji u Bratuncu. Izvinjavam se.

26

27

28

29

30

1 P: Izvinite. Vi ste bili komandir; zar ne?

2 O: Komandant Kriznog štaba.

3 P: Vi ste bili osoba koja je u prevodu na engleski "komandant". Čini se
4 da ovde nema pravoga pitanja. Tu se kaže "Komandant će imenovati jednoga člana
5 Kriznoga štaba", a Vi ste, zapravo, imenovali samoga sebe. Ja Vas ne kritikujem,
6 gospodine Deronjiću, ja samo nešto sugerišem. Da li je to ono što se desilo?

7 O: I ako smo nekoga imenovali, a ja se ne sjećam, ja sam obavljao
8 kontakte sa SDS-om a... a... odborom SDA.

9 P: Ako dođemo do druge faze - na stranici 7 verzije na engleskom jeziku,
10 ona počinje na samom dnu stranice 7 verzije na B/H/S-u - ona je podijeljena u 7
11 tačaka, zatim na kraju imamo četiri tačke. Što se tiče ovoga dokumenta, mislim
12 da su one opšteg karaktera. Možete li reći časnom Sudu koje su bile tačke u
13 drugoj fazi koje su kod Vas prouzrokovale ličnu dilemu? Mislim da ste to tako
14 rekli.

15 O: Da. Drugi stepen organizovanja srpskog naroda i njegovih institucija
16 podrazumijevao je stvaranje paralelnih organa u potpunosti. Prva faza je
17 predviđala pripremu za moguće stvaranje tih paralelnih organa, a druga faza je

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 značila obrazovanje tih organa i povlačenje, potpuno povlačenje iz a... a...
2 zajedničke vlasti koju smo dijelili na lokalnom nivou sa SDA strankom. Ta faza
3 je zahtijevala, znači, jednostrani prekid odnosa i praktično rušenje institucija
4 opštine od strane Srba, jer smo participirali u vlasti koliko-toliko ali imali
5 smo značajne funkcije. Predsjednik Izvršnog odbora u Bratuncu je bio Srbin. Ako
6 povučemo njega i članove Izvršnog odbora, mi smo praktično ukinuli tu
7 instituciju. Ja nisam bio spreman na taj radikalni čin i to je prouzrokovalo
8 određene moje dileme.

9 Ali, da budem potpuno precizan, osnovna zamjerka se odnosi na to što
10 nismo dovoljno s... a... objasnili, nama se nalaže da uradimo nešto, a specifičnost
11 pojedinih područja je tu bitan i najvažniji faktor. U Bratuncu ako ja to
12 izvedem, ja mogu prouzrokovati ratne sukobe, a ni na koji način ne želim da ja
13 budem uzrok početka sukoba u opštini Bratunac. To su razlozi mog nezadovoljstva,
14 što niko nije ozbiljno sagledao ,gdje bi te posljedice mogle da dovedu... te
15 radnje, naime, koje bi mogle posledice da izazovu.

16 P: Da li hoćete da kažete... No, na Vašem području, na primjer u Bratuncu,
17 da li je Vaše mišljenje u aktivnim organima SDS-a, da li je Vaše mišljenje
18 unutar toga bilo manjinsko?

19 O: Moje mišljenje na tom odboru je bilo u početku manjinsko i ja sam
20 zbog toga ponudio ostavku. U nastavku te sjednice raspravljali smo to u... u krugu
21 Predsjedništva tog Opštinskog odbora, dobio sam određena obećanja da mogu
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prilagoditi te naredbe uslovima lokalnim u opštini Bratunac i pod tim uslovom
2 sam povukao ostavku. I, onda smo nastavili rad Opštinskog odbora raspravljajući
3 o tome na koji način ćemo to sprovesti u Bratuncu.

4 Hoću da kažem, bio sam... osjećao sam se odgovornim da sprovodim odluke
5 svojih organa, s druge strane osjećao sam strah od toga. U nemogućnosti da to
6 potpuno razriješim, ponudio sam ostavku. Ali, kada sam dobio uvjerenje da možemo
7 to lokalno uraditi na jedan mirniji način, ja sam povukao tu ostavku.

8 P: Gospodine Deronjiću, u početku je Vaše mišljenje bilo manjinsko jer
9 ste bili veći pesimista o konsekvencama sprovođenja tih mjera nego što je bila
10 većina Vaših kolega.

11 O: Tačno. Bio sam preglasan oko tog stava. Većina članova Opštinskog
12 odbora je smatrala da dosledno trebamo sprovesti ove tačke.

13 P: Oni su bili manji pesimisti od Vas u pogledu toga kuda to može da
14 odvede, a Vaše mišljenje je bilo da će to odvesti do rata.

15 O: Da, moglo bi se tako reći. I pored toga što - radi jednog malog
16 objašnjenja - što je stranka imala vremena da napravi prave odbore, da ih okupi...
17 intelektualce iz tih sredina, nažalost, nismo mi uspjeli oformiti te odbore u
18 jednom intelektualnom smislu zrele za donošenje takvih odluka. U mom Opštinskom
19 odboru u Bratuncu, pored pet-šest nas za koje, 'ajde uslovno mogu da kažem da su
20 intelektualci, ostali su ljudi koji nemaju čak rekao bi' ni izgrađen

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 politički stav, a kamoli da, ovaj, ga usklađuju sa aktuelnom situacijom.

2 P: Rekli ste da ste kasnije dobili nešto što može biti osiguranje,
3 garancija ili dopuštenje da prilagodite drugi stepen na taj način da to bude
4 manje pesimistično u pogledu onoga kuda to sve može da vodi.

5 O: Da.

6 P: Možete li se sjetiti kada ste rekli da ste bili usmjereni na
7 sprovođenje drugoga stepena?

8 O: O drugom stepenu ja ću, ovaj, govoriti, znači, o nekoliko momenata.
9 Mi smo već u januaru razgovarali sa Goranom Zekićem oko implementacije drugog
10 stepena. Razgovarali smo i oko dovršenja - ja se sjećam tog jednog sastanka -
11 dovršenja koncepta SAO Birač. Razgovarali smo o svim tim mjerama nekoliko puta.
12 Konačan, definitivni stav da primijesimo, to bio je februar mjesec 1992.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li da zatražim razjašnjenje,
14 gospodine Deronjiću? Vi ste nekoliko puta govorili o želji da date ostavku i da
15 ste najzad povukli ostavku. Možete li reći tačno, možda sam ja propustio da
16 čujem, kada se to desilo? Kada ste prvi puta razgovarali o cijelom dokumentu ili
17 o instrukcijama? Da li je to bilo na početku drugoga stepena? Kada ste tačno
18 ponudili ostavku?

19 SVEDOK: Časni Sude, ja sam na početku razgovora o primjeni druge faze...
20 održali smo sastanak u Kravici, to je to naše srpsko područje u Bratuncu, imam
21 taj zapisnik, ako je potrebno možemo ga pronaći da ja ne bi rekao pogrešno. To
22 je, znači, moguće januar ili februar mjesec i tada smo ozbiljno diskutovali o
23 drugoj fazi varijante "A" i "B". Tada, na tom sastanku sam ponudio ostavku, a ne

24

25

26

27

28

29

30

1 na ovome odmah neposredno nakon 19. decembra kada sam u Bratuncu držao sastanak
2 i kada smo formirali Krizni štab, dali nalog da se formira srpska Skupština i
3 tako.

4 G. STEWART: [simultani prevod] Časni Sude, vidim časovnik. Mogu li da
5 postavim jedno pitanje?

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ukoliko jedna od strana ima namjeru da
7 zatraži usvajanje u spis ovoga zapisnika sa sastanka kada je gospodin Deronjić
8 ponudio ostavku -

9 [Odbrana se savetuje]

10 G. STEWART: [simultani prevod] Moraćemo provjeriti, časni Sude, večeras.
11 Ja sam smatrao da taj zapisnik već jeste u spisu.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li sam ja to propustio, gospodine
13 Harmon?

14 G. HARMON: [simultani prevod] I mi ćemo provjeriti večeras.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ukoliko nije usvojen, onda bi Vijeće
16 moglo da razmotri da zatraži usvajanje ovoga dokumenta.

17 G. STEWART: [simultani prevod] Mogu li da postavim pitanje, časni Sude?

18 P: U istom dokumentu, na prvoj stranici, varijanta "B", prva faza, tačka
19 6., molim Vas, gospodine Deronjiću, pogledajte taj dio. To je osnivanje tajnih
20 skladišta i deponija u mjesnim zajednicama. Neće trajati dugo gospodine

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Deronjiću. Moje pitanje je jednostavno da li se to desilo u Bratuncu?

2 O: Ne. Samo smo raspravljali o tome na sjednici Opštinskog odbora, dali
3 jedan zaključak da se pokušaju skupiti finansijska sredstva da bi uopšte mogli
4 kupiti nešto od ovoga i ne znam da smo bilo šta realizovali od toga.

5 G. STEWART: [simultani prevod] Nisam siguran da li mi je ukradeno nekih
6 9 sekundi ili više, ali nemam više pitanja za večeras.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. U tom slučaju, gospodine
8 Deronjiću, nastavićemo sa saslušanjem Vašeg iskaza sutra u 14.15h u istoj ovoj
9 sudnici. Vidim da nismo u kontradikciji, u istoj smo sudnici.

10 Daću Vam ponovno upute da ne treba da razgovarate ni sa kim, bez obzira
11 ko je u pitanju, o svjedočenju koje ste dali u ovoj sudnici i o onome koje
12 očekujete da ćete nastaviti u ovoj sudnici.

13 Gospodine Deronjiću, možete napustiti sudnicu. Ukoliko nema više drugih
14 pitanja, u ovom trenutku prekidamo sa radom za danas.

15 ... Sednica završena u 19.02h.

16 nastavak zakazan za četvrtak,

17 19.02.2011., u 14.15h.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30